

Borgeranalyse

Motivation og oplevede barrierer for
uddannelse blandt dagpengemodtagere

Rapport

December 2018

INDHOLDSFORTEGNELSE

1.	INDLEDNING	2
1.1	Baggrund og formål	2
1.2	Datakilder	2
1.3	Gennemgående sondring mellem dagpengemodtagere generelt og dagpengemodtagere med størst behov	3
1.4	Analysemetoder	4
1.5	Læsevejledning	5
2.	RESUMÉ	6
3.	MOTIVATION FOR UDDANNELSE	10
3.1	Overordnet interesse for uddannelse	10
3.1.1	Interesse for forskellige typer af uddannelse	14
3.1.2	Afklaringsforløbs betydning for interesse for uddannelse	17
3.2	Hvad former motivation for uddannelse	18
3.2.1	Motivationsforståelse	18
3.2.2	Motivationsorienteringer blandt dagpengemodtagere	19
3.2.3	Motivationsorienteringernes betydning for interesse for uddannelse	23
4.	VIDEN OM UDDANNELSESMULIGHEDER	25
4.1	Dagpengemodtageres viden om uddannelsesmuligheder	25
4.2	Dagpengemodtageres oplevelse af information og vejledning om uddannelse	28
5.	OPLEVEDE BARRIERER FOR UDDANNELSE	30
5.1	Dagpengemodtageres vurdering af økonomi under uddannelse	31
5.2	Dagpengemodtageres vurdering af transporttid og familieforpligtelser som barrierer	33
5.3	Tidligere dårlige skoleerfaringer som oplevet barriere	35
5.4	Hvordan påvirker oplevede barrierer motivationen for uddannelse	35

1. INDLEDNING

1.1 BAGGRUND OG FORMÅL

Et centralt mål med beskæftigelsesreformen fra 2014 var, at **uddannelsesindsatsen** skulle målrettes dem med **størst behov for uddannelse og virksomhedernes efterspørgsel efter arbejdskraft**. Som et led i aftalen blev der derfor etableret en række uddannelsesordninger målrettet ledige med færrest kompetencer og med fokus på opkvalificering og mere målrettet uddannelse, således at de lediges kompetencer i højere grad matcher virksomhedernes efterspørgsel. En række eksisterende uddannelsesordninger blev desuden justeret og specifikt målrettet ledige med færrest kompetencer.

I 2018 er der påbegyndt et **serviceeftersyn af den beskæftigelsesrettede uddannelsesindsats for dagpengemodtagere**, som skal levere viden om, hvordan de politiske intentioner med uddannelsesordningerne er indfriet. Nærværende borgeranalyse indgår som ét element i det samlede serviceeftersyn. Borgeranalysen skal overordnet afdække analysespørgsmålet: **Hvilken motivation og oplevede barrierer for uddannelse er der blandt ledige dagpengemodtagere med behov for uddannelse.**

Målgruppen for analysen omfatter **alle ledige dagpengemodtagere**, men der er særligt fokus på **dagpengemodtagere med behov for uddannelse**, dvs. ufaglærte dagpengemodtagere og dagpengemodtagere med forældet uddannelse samt dagpengemodtagere med udfordringer i de basale kompetencer, dvs. læse-, skrive- og regnevanskeligheder.

I relation til afdækningen af motivation og oplevede barrierer for uddannelse, har analysen fokus på **hele viften af afklarings-, opkvalificerings- og uddannelsesmuligheder for dagpengemodtagere**. Det omfatter således kompetenceafklaring i form af RKV og IKV, 6 ugers jobrettet uddannelse, Den Regionale Uddannelsespulje, Puljen til opkvalificering inden for mangelområder, Puljen til uddannelsesløft, Voksenlærlingeordningen, Læse-, skrive- og regnekurser, Ordblindetest og ordblindekurser samt ordinær uddannelse.

Rapporten igennem anvendes ordet **uddannelse som en samlebetegnelse** for læsevenlighedens skyld. *Uddannelse* dækker i nærværende analyses brug af både kompetenceafklaring, opkvalificerende kursusforløb og egentlig kompetencegivende uddannelse. Når der fokuseres på konkrete afklarings-, opkvalificerings- og uddannelsesordninger, som kan indgå i beskæftigelsesindsatsen, fremgår dette af teksten.

1.2 DATAKILDER

Borgeranalysen baserer sine resultater og konklusioner på fire centrale datakilder, hhv.:

Mens survey og registerdata er rettet mod både dagpengemodtagere generelt og dagpengemodtagere med størst behov, har de kvalitative interviews alene været rettet mod de tre grupper af dagpengemodtagere med størst behov for uddannelse. Der er interviewet ufaglærte dagpengemodtagere, dagpengemodtagere med forældet uddannelse og dagpengemodtagere med udfordringer i basale kompetencer. Herunder både dagpengemodtagere, der i surveyen har angivet både høj og lav interesse for uddannelse, samt dagpengemodtagere der har og ikke har taget uddannelse.

1.3 GENNEMGÅENDE SONDRING MELLEM DAGPENGEMODTAGERE GENERELT OG DAGPENGEMODTAGERE MED STØRST BEHOV

Analysens resultater præsenteres konsekvent for både den samlede gruppe af dagpengemodtagere og for dagpengemodtagere med størst behov for uddannelse. Dagpengemodtagere med størst behov for uddannelse består af tre delmålgrupper, hhv. dagpengemodtagere med udfordringer i basale kompetencer, dagpengemodtagere uden kompetencegivende uddannelse og dagpengemodtagere med forældet uddannelse.¹ Dagpengemodtagere med forældet uddannelse er i denne undersøgelse defineret som personer, hvis højeste uddannelse er enten en erhvervsfaglig eller kort videregående uddannelse, hvor dato for gennemførsel af uddannelse ligger før år 2014. Samtidig har de adspurgte i surveyen tilkendegivet, at de i de sidste 5 år ikke har arbejdet inden for det område, hvor de er uddannet. Definitionen af forældet uddannelse er valgt, så den flugter med beskæftigelseslovgivningens uddannelsesmuligheder for personer med forældet uddannelse.

I nedenstående tabel ses hovedgruppens og delmålgruppernes fordelinger på udvalgte baggrundskarakteristika. Der fremgår enkelte markante forskelle i fordelingerne, som er væsentlige at berøre. Delmålgruppen med forældet uddannelse har således en større andel mænd end kvinder, en større andel gifte personer samt en lavere andel af personer under 30 år og større andel af

¹ Delmålgruppen af dagpengemodtagere med udfordringer i basale kompetencer består af personer, som i surveyen har tilkendegivet at have vanskeligt ved at læse-, skrive og regne. Delmålgruppen af dagpengemodtagere uden kompetencegivende uddannelse består af personer hvis højeste uddannelse er enten grundskole eller en gymnasial uddannelse identificeret via registeroplysninger.

personer over 50 år sammenlignet med dagpengemodtagere generelt. Delmålgruppen af dagpengemodtagere med udfordringer i basale kompetencer, har en markant større andel af personer med ikke-dansk herkomst sammenlignet med dagpengemodtagere generelt. For delmålgruppen uden kompetencegivende uddannelse er der kun mindre forskelle i baggrundskarakteristika sammenlignet med hovedgruppen, dog har de en større andel af personer med fem eller flere ledighedsforløb indenfor de sidste fem år. Dagpengemodtagere med udfordringer i basale kompetencer, indgår som delmængde i både dagpengemodtagere uden kompetencegivende uddannelse (overlap på 25 %) og dagpengemodtagere med forældet uddannelse (overlap på 17 %). I praksis betyder det, at nogle forskelle mellem grupperne kan udlignes lidt (se metodeafsnit).

Tabel 1: Målgruppe og delmålgruppers fordeling på baggrundsvariable²

	Dagpengemodtagere	Dagpengemodtagere med udfordringer i basale kompetencer	Dagpengemodtagere uden kompetencegivende uddannelse	Dagpengemodtagere med forældet uddannelse
Kvinde	56%	54%	56%	45%
Mand	44%	46%	44%	55%
Under 30 år	25%	27%	20%	3%
30-50 år	47%	51%	41%	48%
Over 50 år	28%	22%	39%	50%
Ikke-dansk herkomst	27%	49%	32%	24%
Dansk herkomst	73%	51%	68%	76%
Ikke gift	65%	62%	57%	48%
Gift	35%	38%	43%	52%
Ingen børn	62%	57%	61%	57%
1 barn	18%	20%	19%	17%
2 børn	15%	16%	14%	20%
3 eller flere børn	5%	6%	6%	5%
Grundskole	13%	25%	71%	-
Gymnasial udd.	5%	6%	29%	-
Erhvervsfaglig udd.	31%	39%	-	88%
Kort videregående udd.	7%	5%	-	12%
Mellemlang videregående udd.	23%	15%	-	-
Lang videregående udd.	22%	11%	-	-
8-26 uger på dagpenge	45%	41%	47%	49%
27-52 uger på dagpenge	41%	43%	42%	39%
+52 uger på dagpenge	13%	16%	11%	12%
1 ledighedsforløb	29%	25%	24%	23%
2-4 ledighedsforløb	57%	61%	59%	61%
5 eller flere ledighedsforløb	14%	14%	17%	16%

1.4 ANALYSEMETODER

I analysen anvendes både krydsfordelinger og multiple regressioner. Krydsfordelingerne bruges til at beskrive interesse, motivation, oplevelse af barrierer mm. for dagpengemodtagere generelt

² (Baseret på data fra DREAM-databasen og Danmarks statistik. Dagpengemodtagere N = 3188, Dagpengemodtagere med udfordringer i basale kompetencer N = 478, Dagpengemodtagere uden kompetencegivende uddannelse N = 574 og Dagpengemodtagere med forældet uddannelse N = 267).

sammenlignet med delmålgrupperne blandt dagpengemodtagere med størst behov for uddannelse. Der er desuden udarbejdet selvstændige krydsfordelinger på udvalgte baggrundskarakteristika, hvor der er stor variation på tværs af grupperne. Det giver indsigt i, hvad der kan drive forskelle mellem grupperne. Relevante observationer fra disse kryds inddrages løbende. De multiple regressioner anvendes til at supplere krydsfordelingerne ved at undersøge, hvorvidt forskellige parametre har en signifikant sammenhæng med interesse for uddannelse, når der kontrolleres for flere faktorer heriblandt baggrundskarakteristika. Der er i regressionsanalysen således taget højde for de forskelle, som fremgår i ovenstående tabel, når vi senere i analysen ser på sammenhængen mellem motivationsorienteringer og interesse for uddannelse. Det samme gør sig gældende for barrierer.

1.5 LÆSEVEJLEDNING

Rapporten rummer, efter denne indledning, et resumé efterfulgt af fire afsnit, der præsenterer analysens hovedresultater: Afsnit 3.1 omhandler interessen for uddannelse blandt dagpengemodtagere; afsnit 3.2 går tæt på, hvad der former interessen for uddannelse. Afsnit 4 afdækker dagpengemodtagernes viden om uddannelsesmuligheder samt deres oplevelse af jobcentre og a-kassers information og vejledning. Sidst belyser afsnit 5 hvilke barrierer for uddannelse dagpengemodtagere oplever, og hvordan disse indvirker på interessen.

Detaljerede analyseresultater samt metodebeskrivelse findes i bilag.

2. RESUMÉ

I dette resumé præsenteres borgeranalysens hovedkonklusioner opdelt på en række analytiske temaer. Hovedkonklusionerne er baseret på analyser af surveydata, registerdata og data fra kvalitative interviews. Der er undervejs i resuméet løbende henvisninger til uddybende analyseafsnit i rapporten.

Interessen for uddannelse er høj blandt dagpengemodtagere – også blandt dem med størst behov

- Tre ud af fire dagpengemodtagere tilkendegiver, at de umiddelbart er interesserede i uddannelse³.
- Der er ikke forskel på interessen for uddannelse mellem dagpengemodtagere med størst behov for uddannelse og andre dagpengemodtagere.
- Interessen for uddannelse er størst blandt dagpengemodtagere i alderen 30-50 år, mens den er mindre for dagpengemodtagere under 30 år og mindst for dagpengemodtagere over 50 år.
- Der kan kun registreres meget små forskelle i interesse for at gå i gang med uddannelse mellem grupper af dagpengemodtagere med hhv. korte, mellemlange og lange ledighedsforløb.
- Der kan ligeledes kun registreres meget små forskelle i interesse for at gå i gang med uddannelse mellem grupper af dagpengemodtagere med hhv. få og hyppige ledighedsforløb.

Læs mere herom i afsnit 3.1 fra side 10.

Dagpengemodtagere med størst behov er interesserede i korte kurser og erhvervsuddannelse

- Blandt dagpengemodtagere generelt er flest interesserede i korte kursusforløb, efterfulgt af kompetenceafklarende forløb, erhvervsuddannelse og videregående uddannelse.
- Dagpengemodtagere med størst behov for uddannelse har en større interesse for opstart på korte kurser og erhvervsuddannelse, end dagpengemodtagere generelt.
- Dagpengemodtagere med udfordringer i de basale kompetencer har markant højere interesse for opstart af læse-, skrive og regnekurser, ordblindetest og ordblindeskurser samt danskkurser, end dagpengemodtagere generelt.
- Dog er det under en tredjedel af de, som selv vurderer, at de har svært ved at læse og skrive, der er interesserede i opstart af læse-, skrive og regnekurser, ordblindetest og ordblindeskurser samt danskkurser.

Læs mere herom i afsnit 3.1.1 fra side 14.

Sondring mellem interesse og motivation

I analysen bruges *interesse* som proxy for *motivation*. Interesse er vurderet til at være et mere letforståeligt

³ I analysen måles interesse, som en umiddelbar interesse for at starte på en eller flere af syv afklarings-, uddannelses- og kursusforløb. Man kan ikke automatisk slutte, at alle som har angivet en høj interesse, også efterfølgende vil starte på et afklarings-, uddannelses- eller kursusforløb, hvis de fik muligheden.

grund for borgeranalysen. Der er altså spurgt til *interesse*, hvorfor der også afrapporteres på *interesse*. Når det i næste led i analysen undersøges, hvad der former og påvirker interessen for uddannelse, så anvendes den overordnede betegnelse *motivation*, og når der sondres mellem forskellige typer af motivation, så anvendes betegnelsen *motivationsorienteringer*.

Forskellige 'motivationsorienteringer' former dagpengemodtageres interesse for uddannelse

- Blandt dagpengemodtagere kan der identificeres fem forskellige motivationsorienteringer, hhv. nødvendighedsmotivation, retningsmotivation, relationsmotivation, praksismotivation og mestringsmotivation. Disse motivationsorienteringer driver og påvirker på forskellig vis dagpengemodtageres motivation for uddannelse, og de kan i forskellig grad genfindes hos dagpengemodtagerne:
 - For dagpengemodtagere med udfordringer i de basale kompetencer er der en signifikant sammenhæng mellem relationsmotivation og interesse for at påbegynde uddannelse.
 - For dagpengemodtagere uden kompetencegivende uddannelse er der en signifikant sammenhæng mellem nødvendighedsmotivation og interesse for at påbegynde uddannelse.
 - For dagpengemodtagere med forældet uddannelse er der en signifikant sammenhæng mellem nødvendighedsmotivation og mestringsmotivation og interesse for at påbegynde uddannelse.
- I indsatsen for at motivere ledige til uddannelse kan rådgivere i a-kasser og jobcentre altså bruge motivationsorienteringerne som et greb til at spotte og forstå, hvad der driver den enkelte dagpengemodtagers motivation, og hvordan denne motivation næres og støttes bedst.
- Mere end halvdelen af dagpengemodtagerne ser uddannelse som nødvendigt for at få et job og være sikker på at have et job i fremtiden.
- Seks ud af ti dagpengemodtagere vurderer, at uddannelse forbedrer deres mulighed for at blive i et job i længere tid, øger deres chancer for en bedre løn og giver større frihed til at søge ind i andre brancher eller på nye fagområder.
- For to ud af tre dagpengemodtagerne er det vigtigt, at en uddannelse har et praktisk og anvendelsesorienteret fokus rettet mod job. Blandt dagpengemodtagere med størst behov for uddannelse er mønsteret det samme, som blandt dagpengemodtagere generelt.
- Dagpengemodtagere med størst behov for uddannelse har samlet set en lavere forventning om at kunne mestre uddannelse, men de oplever i højere grad at blive opfordret af deres private netværk og/eller jobcenter og a-kasse til at påbegynde uddannelse, sammenlignet med dagpengemodtagere generelt.

Læs mere herom i afsnit 3.2.1 fra side 18.

Høj selv vurderet viden om uddannelsesmuligheder, men lavt kendskab til uddannelsesordninger

- Mere end halvdelen af dagpengemodtagerne vurderer umiddelbart, at de har viden om uddannelsesmulighederne for dagpengemodtagere i beskæftigelsessystemet, men når der spørges

ind til kendskabet til konkrete uddannelsesordninger, er det kun en mindre del af dagpengemodtagerne, der har hørt om dem.

- Ud af i alt otte navngivne uddannelsesordninger svarer knap syv ud af ti dagpengemodtagere, at de har hørt om 6 ugers jobrettet uddannelse. Hver femte har hørt om voksenlærlingeordningen. De resterende uddannelsesordninger har færre end hver sjette dagpengemodtagere hørt om.
- Dagpengemodtagere med størst behov for uddannelse har i højere grad viden om mulighederne for læse-, skrive- og regnekurser samt ordblindetest og ordblindekurser. Det er dog lidt under en sjettedel af de dagpengemodtagere, der efter egen vurdering har svært ved at læse, skrive og regne, der kender til disse muligheder.
- Samlet set har dagpengemodtagere med størst behov for uddannelse ikke en højere kendskabsgrad til uddannelsesordninger, end dagpengemodtagere i almindelighed (med undtagelse af læse-, skrive-, regne- og ordblindekurser jf. ovenfor). Det til trods for, at flere af uddannelsesstyperne netop er målrettet denne gruppe.

Læs mere herom i afsnit 4.1 fra side 25.

Stor spredning i oplevelsen af rådgivning og hjælp fra jobcentre og a-kasser ift. uddannelse

- To ud af tre dagpengemodtagere har drøftet deres uddannelsesmuligheder med jobcenteret eller a-kassen mindst én gang.
- Dagpengemodtagere uden kompetencegivende uddannelse har drøftet deres uddannelsesmuligheder lidt hyppigere, end de øvrige målgrupper af dagpengemodtagere.
- For en del bidrager drøftelsen til en større interesse, men det varierer hvor meget. Kvalitative interviews viser, at hovedparten af de interviewede dagpengemodtagere med behov for uddannelse oplever sig dårligt hjulpet af jobcenter og a-kasse, når det gælder uddannelse. De har især svært ved at få hjælp til at få overblik over deres muligheder og finde vej i uddannelsessystemet.

Læs mere herom i afsnit 4.2 fra side 28.

Økonomi under uddannelse vurderes af dagpengemodtagere at have stor betydning

- Der er en tydelig sammenhæng mellem størrelsen på den økonomiske forsørgelse under længerevarende uddannelse og andelen af dagpengemodtagere, som selv vurderer, at de vil have råd til at påbegynde en uddannelse.
- Blandt dagpengemodtagerne svarer knap en tredjedel, at de i en kortere (under seks måneder) eller længere (over seks måneder) periode vil have råd til at påbegynde en uddannelse under SU-forsørgelse. Lige over halvdelen svarer, at de vil være i stand til det med forsørgelse på 80 % af dagpengesatsen, mens 4 ud af 5 svarer, at de vil være i stand til at påbegynde uddannelse på 100 % af dagpengesatsen⁴.

⁴ Det er vigtigt at gøre opmærksom på, at vurderingen er et tænkt eksempel, da spørgsmålet om variation i dagpengesatsen, som lovgivningen ser ud i dag, alene er en reel problemstilling ift. puljen til uddannelsesløft.

- Der er generelt færre blandt de med størst behov for uddannelse, som mener, at de har råd til at starte på uddannelse, end dagpengemodtagere generelt.

Læs mere herom i afsnit 5.1 fra side 31.

Transport og familie kan for nogle dagpengemodtagere udgøre barrierer for uddannelse

- Knap hver femte dagpengemodtager er villige til at have mere end 60 minutters transporttid til en uddannelsesinstitution. Knap halvdelen af dagpengemodtagerne er villige til at bruge 30 til 60 minutter på transport til en uddannelsesinstitution. En fjerdedel er parat til at bruge mellem 15 og 30 minutters transporttid. For den samlede gruppe af dagpengemodtagere ses en sammenhæng mellem interesse for uddannelse og mobilitet/parathed til lang transporttid til og fra uddannelse.
- Der er variation i, hvor stor betydning dagpengemodtagere tillægger familieforpligtelser. Dagpengemodtagere med udfordringer i basale kompetencer er den gruppe, hvor flest erklærer sig enige i, at daglige familieforpligtelser gør det svært for dem at tage en uddannelse.

Læs mere herom i afsnit 5.2 fra side 33.

Dårlige skoleerfaringer mindsker kun i mindre grad interessen for uddannelse

- 1 ud af 20 dagpengemodtagere svarer, at de har dårlige skoleerfaringer. Blandt målgrupperne med størst behov for uddannelse er andelen lidt højere (godt 1 ud af 10). Kun for gruppen af dagpengemodtagere med udfordringer i basale kompetencer kan der ses en signifikant sammenhæng, hvor de med dårlige skoleerfaringer gennemsnitligt har lavere interesse for uddannelse.

Læs mere herom i afsnit 5.3 fra side 35.

3. MOTIVATION FOR UDDANNELSE

I analysen af dagpengemodtageres motivation for uddannelse præsenteres resultaterne i to spor:

1. Et spor der belyser dagpengemodtageres interesse for at gå i gang med et eller flere overordnede afklarings-, uddannelses- og kursusforløb.
2. Et spor der belyser, hvad der former dagpengemodtageres motivation for at gå i gang med uddannelse, samt hvordan denne motivation kan nedbrydes i en række motivationsorienteringer.

I analysen bruges interesse som proxy for motivation. Interesse er vurderet til at være et mere letforståeligt og alment kendt begreb for respondenterne, og er derfor anvendt i spørgsmålsformuleringerne, der ligger til grund for borgeranalysen. Der er altså spurgt ind til interesse, hvorfor der også afrapporteres på interesse. Når det i et senere spor undersøges, hvad der former og påvirker interessen for uddannelse, så anvendes den overordnede betegnelse motivation, og når der sonder mellem forskellige typer af motivation, så anvendes betegnelsen motivationsorienteringer.

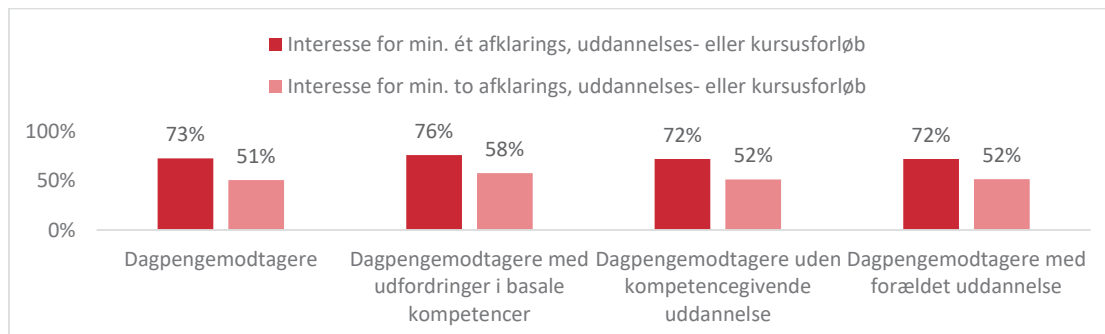
3.1 OVERORDNET INTERESSE FOR UDDANNELSE

3 ud af 4 dagpengemodtagere er interesserede i at gå i gang med afklarings-, uddannelses- og kursusforløb. Som det fremgår af figur 1, angiver 73 % af dagpengemodtagerne, at de har en høj grad af interesse for at starte på enten et afklaringsforløb, et korterevarende uddannelsesforløb, kompetencegivende uddannelse eller opkvalificering ift. basale kompetencer⁵. 51 % angiver, at de har en høj grad af interesse for at starte på to eller flere forløb. Blot 9 % angiver, at de har en lav grad eller slet ingen interesse i at starte på afklarings-, uddannelses- og kursusforløb⁶. Spørgsmålene måler en umiddelbar interesse. Man kan derfor ikke automatisk slutte, at alle som har angivet en høj interesse, også efterfølgende vil starte på et afklarings-, uddannelses- eller kursusforløb, hvis de fik muligheden. Listen over de syv afklarings-, uddannelses- og kursusforløb kan læses af figur 5 på side 13.

⁵ Respondenterne har skullet angive deres interesse på en skala fra 1-5, hvor 1 er slet ikke interesseret og 5 er meget interesseret. I opgørelsen vurderes skalasvar på 4 og 5 som en høj grad af interesse.

⁶ Respondenterne har skullet angive deres interesse på en skala fra 1-5, hvor 1 er slet ikke interesseret og 5 er meget interesseret. I opgørelsen vurderes skalasvar på 1 og 2 som ingen eller lav grad af interesse.

Figur 1: Andel med interesse for minimum et og minimum to af de overordnede typer af afklarings-, uddannelses- eller kursusforløb

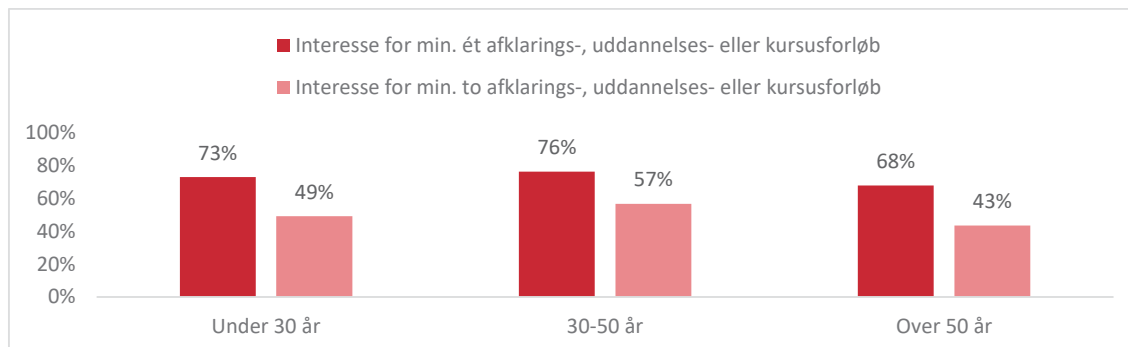
(Andele af besvarelser for spørgsmålet: "På en skala fra 1 til 5, hvor interesseret er du lige nu for at gå i gang med følgende typer af afklarings-, uddannelses- og kursusforløb?". Dagpengemodtagere N = 3188, Dagpengemodtagere med udfordringer i basale kompetencer N = 478, Dagpengemodtagere uden kompetencegivende uddannelse N = 574 og Dagpengemodtagere med forældet uddannelse N = 267).

I figur 1 er opgørelsen for den samlede gruppe af dagpengemodtagere suppleret af opgørelser for hhv. dagpengemodtagere med udfordringer i basale kompetencer, dagpengemodtagere uden kompetencegivende uddannelse og dagpengemodtagere med forældet uddannelse. Som det fremgår af figuren, så er **dagpengemodtagere med størst behov for uddannelse lige så interesserede i uddannelse som andre**. Der er kun statistisk forskel i interessen mellem dagpengemodtagere generelt og delmålgruppen af dagpengemodtagere med udfordringer i basale kompetencer, og kun når der ses på interesse for minimum 2 af de overordnede afklarings-, uddannelses- eller kursusforløb⁷.

I figur 2 nedenfor er uddannelsesinteressen opdelt på tre alderskategorier. Som det fremgår, er **interessen for uddannelse størst blandt dagpengemodtagere i alderen 30-50 år**, mens den er mindre for både dagpengemodtagere under 30 år og i særlig grad for dagpengemodtagere over 50 år. Der er i analysearbejdet set på forskellene mellem dagpengemodtagere mellem 51 og 59 år og dagpengemodtagere over 60 år. Disse analyser viser, at det ikke er de 60+årige, der alene trækker uddannelsesinteressen ned. De 51-59årige har således stadigvæk, isoleret set, en lavere interesse end de under 30årige og 30-50årige. Interessen for opstart af en eller flere af de syv overordnede afklarings-, uddannelses- og kursusforløb synes at aftage lineært i takt med alderen for personer over 50 år (se bilag 3).

⁷ Nærværende analyse viser dermed ikke den tendens, som Epinions analyse af individers og virksomheders brug af voksen-, efter- og videreuddannelse for Ekspertgruppen for voksen- efter-, og videreuddannelse i 2017 viste. I denne undersøgelse var der betydelige forskelle i motivation for voksen-, efter- og videreuddannelse på tværs af uddannelsesniveauer. Dette kan skyldes forskelle i undersøgelses målgrupper, idet den tidligere undersøgelse primært blev gennemført blandt personer i arbejde, som dermed har haft en anden baggrund for at vurdere deres interesse for uddannelse.

Figur 2: Andel med interesse for min. ét og min. to afklarings-, uddannelses- eller kursusforløb opdelt efter alder

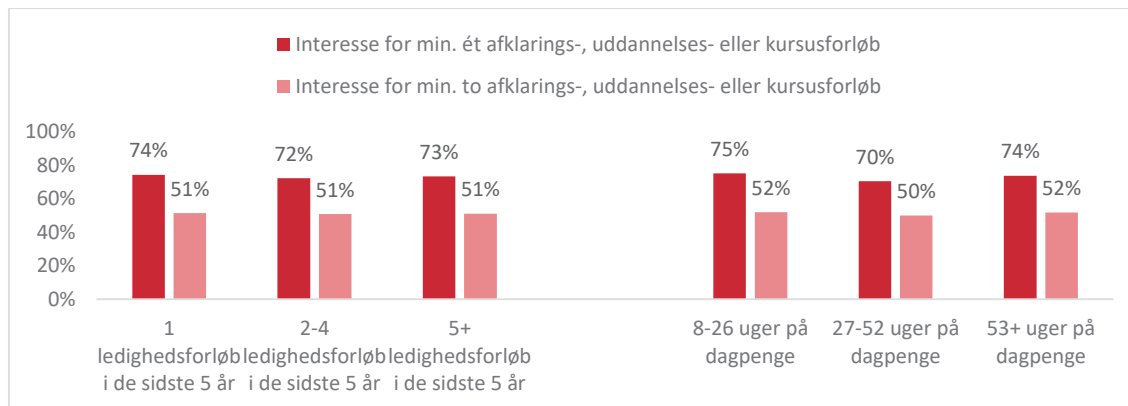

(Andele af besvarelser for spørgsmålet: "På en skala fra 1 til 5, hvor interesseret er du lige nu for at gå i gang med følgende typer af afklarings-, uddannelses- og kursusforløb?". Dagpengemodtagere N = 3188).

I analysen er det også undersøgt, hvorvidt der er forskelle i uddannelsesinteressen blandt dagpengemodtagere, som har haft hhv. få og mange ledighedsforløb indenfor de sidste 5 år. Som det fremgår af figur 3a, så kan der kun registreres meget små insignifikante forskelle i interesse mellem grupper af dagpengemodtagere med hhv. 1, 2 til 4 og mere end 5 ledighedsforløb indenfor de seneste fem år. **Personer med hyppige ledighedsperioder har hverken større eller mindre interesse for opstart af de overordnede afklarings-, uddannelses- eller kursusforløb.**

Figur 3a: Andel med interesse for min. ét og min. to afklarings-, uddannelses- eller kursusforløb opdelt på antal ledighedsforløb

Figur 3B: Andel med interesse for min. ét og min. to afklarings-, uddannelses- eller kursusforløb opdelt på varighed af ledighedsforløb

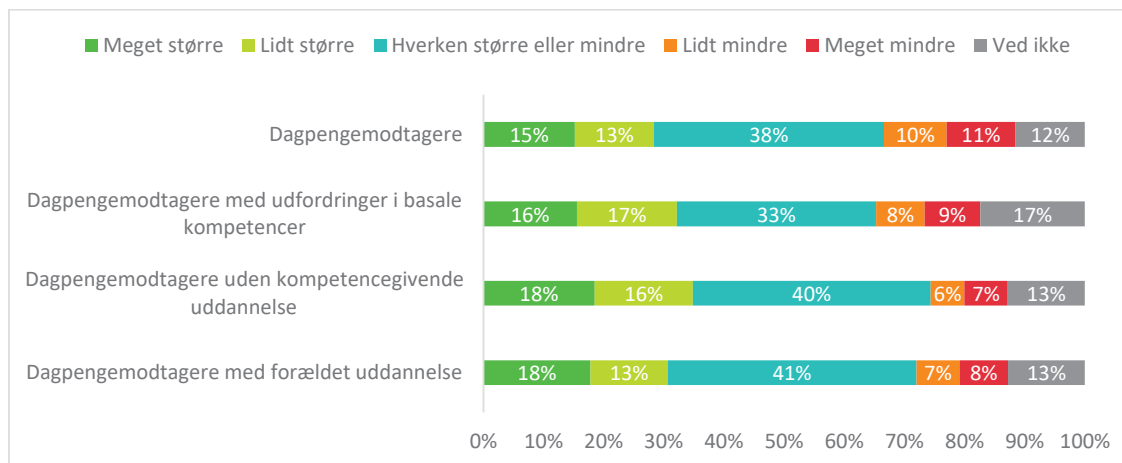

(Andele af besvarelser for spørgsmålet: "På en skala fra 1 til 5, hvor interesseret er du lige nu for at gå i gang med følgende typer af afklarings-, uddannelses- og kursusforløb?". Antal ledighedsforløb er målt inden for de sidste 5 år fra uge 26 i 2018. Uger på dagpenge er målt fra uge 26 i 2018. Dagpengemodtagere N = 3188).

Som det fremgår af figur 3b, så er der også **kun små forskelle i uddannelsesinteressen blandt dagpengemodtagere med korte, mellemlange og lange ledighedsforløb** (her regnet som det igangværende ledighedsforløb på tidspunktet for stikprøveudtrækket).

I relation til ledighedsforløbets varighed, så er det også undersøgt, hvorvidt dagpengemodtagerne selv oplever, at deres interesse for uddannelse har ændret sig i løbet af deres ledighedsperiode. Helt konkret er der spurgt til, hvorvidt dagpengemodtagerne vurderer, at deres interesse for at gå i gang med afklarings-, uddannelses- og kursusforløb er større eller mindre nu (på undersøgelsestidspunktet), sammenlignet med da de lige var blevet ledige.

Figur 4: Interesse for uddannelse i starten af ledighedsforløbet kontra senere i ledighedsforløbet

(Andele af besvarelser for spørgsmålet: "Hvis du tænker tilbage på tiden, hvor du lige var blevet ledig. Var din interesse for at gå i gang med afklarings-, uddannelses- og kursusforløb da større eller mindre end nu?". Dagpengemodtagere N = 3188, Dagpengemodtagere med udfordringer i basale kompetencer N = 478, Dagpengemodtagere uden kompetencegivende uddannelse N = 574 og Dagpengemodtagere med forældet uddannelse N = 267).

Som det fremgår af figur 4, så **svarer flest, at de hverken har større eller mindre interesse for at gå i gang med et afklarings-, uddannelses- eller kursusforløb på undersøgelsestidspunktet, sammenlignet med da de lige var blevet ledige**. Sammenlignes andelen med større interesse med andelen med mindre interesse, så ses der en lille overvægt af dagpengemodtagere, som havde større interesse for at gå i gang med afklarings-, uddannelses- og kursusforløb, da de lige var blevet ledige. Denne overvægt er for den samlede gruppe af dagpengemodtagere på 7 procentpoint, mens den for delmålgrupperne er på 16 til 21 procentpoint.

Perspektivering fra kvalitative interviews

For de interviewede dagpengemodtagere er ønsket ift. job styrende for deres interesse for uddannelse. Uddannelse ses som midlet, der kan føre til jobmålet. En gruppe blandt de interviewede har fokus på at få job hurtigst muligt. De er interesserede i uddannelse for at øge deres jobmuligheder, men er indstillede på at springe fra uddannelsen igen, hvis de finder et job. Andre ønsker at gennemføre uddannelse for efterfølgende at stå stærkere på arbejdsmarkedet og kunne forfølge mere langsigtede karriereplaner/jobmål.

Nogle interviewpersoner er nervøse for at 'spilde' tiden med at tage en uddannelse, fordi de ikke er sikret et job efterfølgende. Det er især ledige, som har opbrugt en del af deres dagpenget, som italesætter dette. De er interesserede i uddannelse, men afvejer det ift. risikoen for at opbruge deres

dagpengeret. De ser uddannelse som 'et sats'. For dem er det mere trygt at fortsætte med det kendte, fx at prøve at få ufaglært arbejde indenfor dét område, hvor de senest havde job, eller fastholde sæsonarbejde selvom det resulterer i gentagne perioder med ledighed.

Dét, at nogle af interviewpersonerne er interesserede i uddannelse, men ser uddannelse som et usikkert valg, kan være med til at forklare, hvorfor mange er interesserede, men færre rent faktisk påbegynder og gennemfører uddannelse (og i stedet prioriterer hurtig jobopstart).

3.1.1 Interesse for forskellige typer af uddannelse

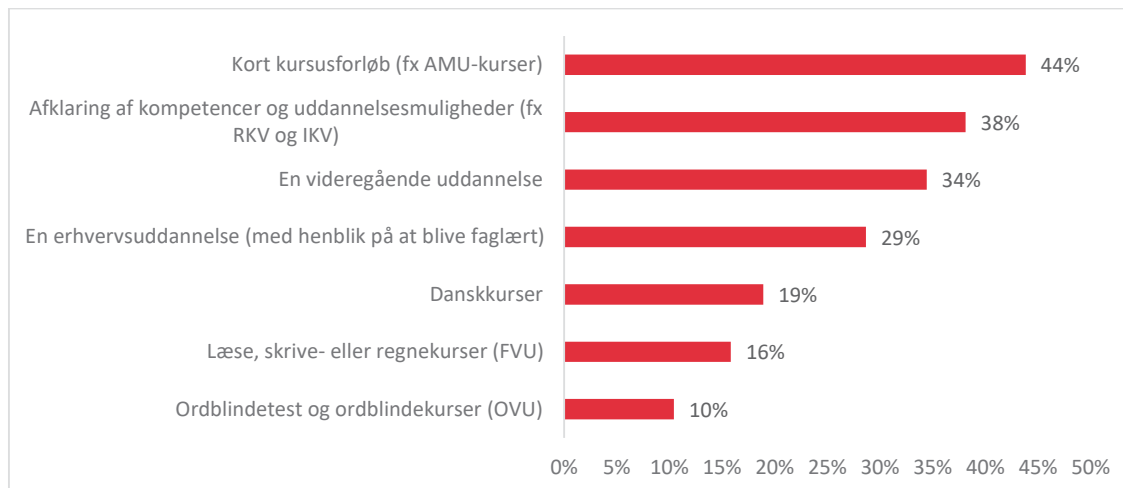
Dagpengemodtageres motivation for uddannelse er afdækket ved at undersøge interessen for opstart af syv overordnede typer af afklarings-, uddannelses- og kursusforløb⁸ (se figur 5 nedenfor). I dette afsnit rettes fokus mod, hvordan interessen fordeler sig på disse syv typer, og hvorvidt der er forskelle i interesse mellem dagpengemodtagere generelt og de dagpengemodtagere, som har størst behov for uddannelse.

Fokuseres der først på dagpengemodtagere generelt, ses det, at **knap halvdelen er interesserede i at starte korte kursusforløb** (44 %). Korte kurser er således den kursustype, der er størst interesse for efterfulgt af afklaring af kompetencer og uddannelsesmuligheder (fx RKV og IKV) med 38 %, videregående uddannelser med 34 % og erhvervsuddannelser med 29 %.

19 % er interesseret i danskkurser, mens 16 % er interesseret i læse-, skrive- og regnekurser. Ordblindekurser er med 10 % den uddannelsestype færrest dagpengemodtagere er interesseret i at starte i. Det kan naturligt forklares ved en mere snæver defineret målgruppe, end de øvrige uddannelsestyper.

⁸ De oplyste typer af afklarings-, uddannelses- og kursusforløb svarer til ordlyden af de kategorier respondenterne er blevet bedt om at forholde sig til. Der er bevidst arbejdet med samlende/overordnede betegnelser, da pilotstudier viste, at respondenter i målgruppen havde svært ved at overskue detaljerede beskrivelser. Det betyder i sagens natur, at vi heller ikke kan sige præcist, hvilken type korte kurser respondenterne er interesseret i kun at det fx er AMU-kurser.

Figur 5: Andel dagpengemodtagere med interesse for opstart på hver af de syv typer af afklarings-, uddannelses- og kursusforløb

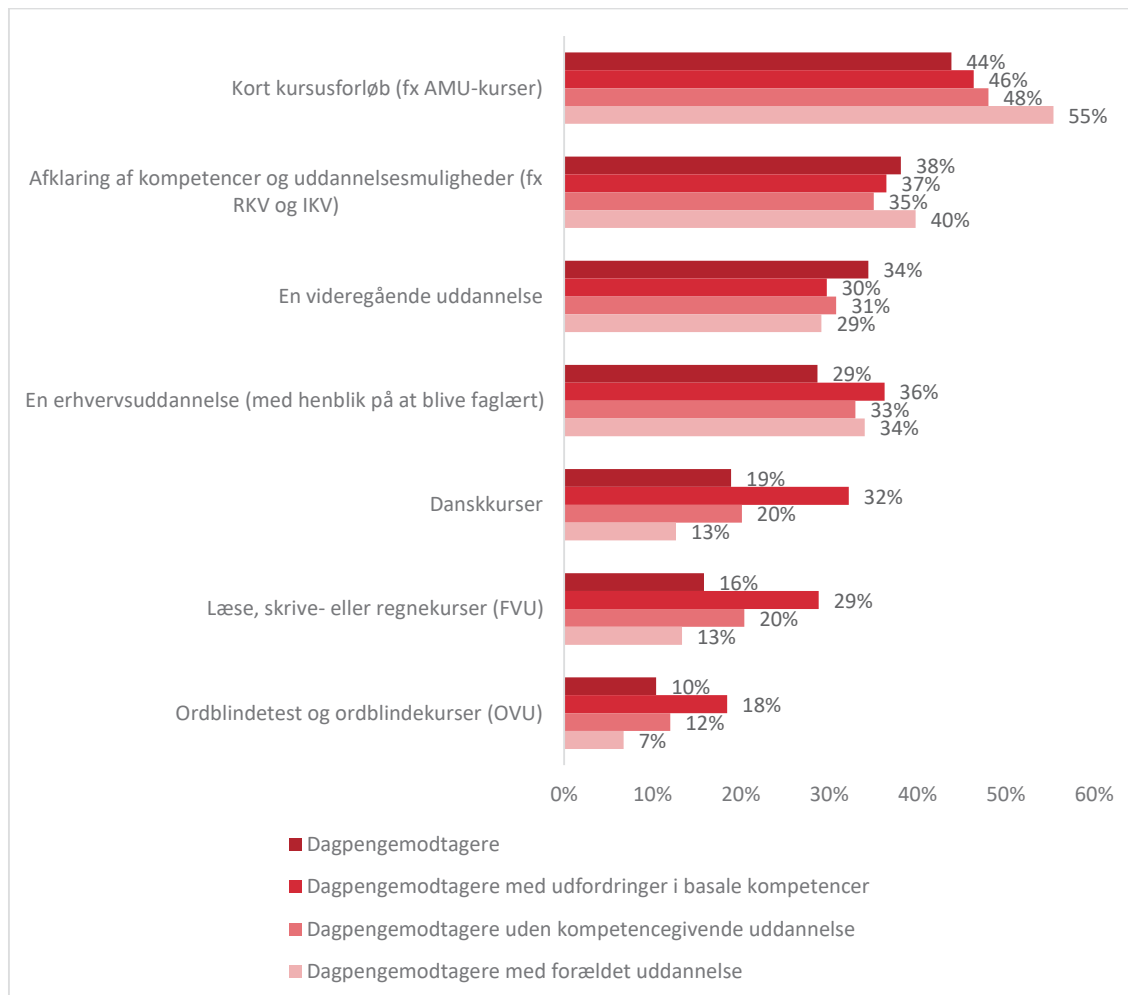
(Andele af besvarelser for spørgsmålet: "På en skala fra 1 til 5, hvor interesseret er du lige nu for at gå i gang med følgende typer af afklarings-, uddannelses- og kursusforløb?". Typene af Dagpengemodtagere N = 3188).

Retter man fokus mod de tre delmålgrupper, som har størst behov for uddannelse, så er der på flere af de syv overordnede typer af afklarings-, uddannelses- og kursusforløb mindre forskelle mellem dem og dagpengemodtagere generelt (figur 6). **Den mindste variation mellem grupperne ses på forløb til afklaring af kompetencer og uddannelsesmuligheder**, hvor variationen mellem dagpengemodtagere generelt og de tre delmålgrupper maksimalt er 3 procentpoint. **Den største variation i procentpoint ses på læse-, skrive- og regnekurser samt danskkurser**, hvor variationen mellem dagpengemodtagere generelt og de tre delmålgrupper er op til 13 procentpoint.

Det generelle billede er, at **de tre delmålgrupper med størst behov for uddannelse har en større interesse for opstart på korte kurser og erhvervsuddannelse end dagpengemodtagere generelt**. Hvorimod de tre delmålgrupper er lidt mindre interesserede i videregående uddannelse.

Delmålgruppen bestående af **dagpengemodtagere med udfordringer i de basale kompetencer, har ikke overraskende en markant højere interesse for opstart af læse-, skrive og regnekurser og danskkurser** med hhv. 29 % og 32 %, hvilket er 13 procentpoint højere end dagpengemodtagere generelt. Det er vigtigt at være opmærksom på, at der i denne delmålgruppe er en højere andel af personer med anden herkomst end dansk. Det kan muligvis forklare, hvorfor der er flere i netop denne gruppe, der er interesseret i disse kurser. Det uagtet er det under en tredjedel af dem, som selv vurderer, at de har svært ved at læse, skrive og regne, der interesseret i disse kurser.

Figur 6: Andel dagpengemodtagere med interesse for opstart på hver af de syv typer af afklarings-, uddannelses- og kursusforløb (opdelt på delmålgrupper)

(Andele af besvarelser for spørgsmålet: "På en skala fra 1 til 5, hvor interesseret er du lige nu for at gå i gang med følgende typer af afklarings-, uddannelses- og kursusforløb?". Dagpengemodtagere N = 3188, Dagpengemodtagere med udfordringer i basale kompetencer N = 478, Dagpengemodtagere uden kompetencegivende uddannelse N = 574 og Dagpengemodtagere med forældet uddannelse N = 267).

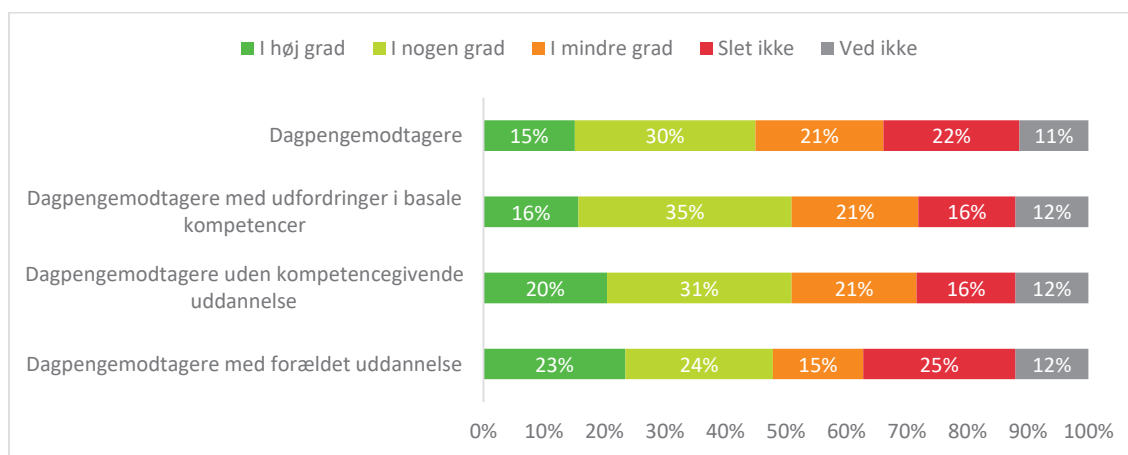
Hvis man i stedet for at fokusere på målgrupperne med størst behov, ser på alderskategorierne under 30 år, 30 til 50 år og over 50 år, så har de to førstnævnte grupper en tilnærmelsesvis identisk interesse på tværs af ordninger. Dagpengemodtagere over 50 år har – med undtagelse af 'afklaringsforløb' og 'korte kursusforløb' – lavere interesse for at gå i gang med de forskellige uddannelses typer. I bilag 3 kan interesse på tværs af alderskategorier ses.

3.1.2 Afklaringsforløbs betydning for interesse for uddannelse

43 % af dagpengemodtagerne angiver, at de i løbet af deres ledighedsforløb har deltaget i aktiviteter vedr. afdækning af kompetencer og uddannelsesmuligheder f.eks. via afklaringsforløb i jobcenteret, individuel kompetencevurdering (IKV) eller realkompetencevurdering (RKV).

I figur 7 nedenfor ses dagpengemodtagernes vurdering af, hvorvidt deltagelse i disse kompetence- og afklaringsforløb har medvirket til at skabe større lyst til uddannelse. Figuren viser, at **størstedelen af de, som har deltaget i et kompetence- og afklaringsforløb, oplever, at det har givet dem større lyst til uddannelse, men det varierer i hvilken grad.**

Figur 7: I hvilken grad har deltagelse i kompetence- og afklaringsforløb givet dig større lyst til uddannelse?

(Andele af besvarelser for spørgsmålet: "Du har tidligere svaret, at du har deltaget i et kompetence- eller afklaringsforløb. I hvilken grad har det givet dig større lyst til uddannelse?". Dagpengemodtagere N = 1382, Dagpengemodtagere med udfordringer i basale kompetencer N = 206, Dagpengemodtagere uden kompetencegivende uddannelse N = 276 og Dagpengemodtagere med forældet uddannelse N = 127).

Det fremgår af figuren, at dagpengemodtagerne fordeler sig relativt jævnt i deres oplevelse af i hvilken grad deltagelse i kompetence- og afklaringsforløb har givet større lyst til uddannelse. 45 % svarer at forløbet "I høj grad" eller "I nogen grad" har givet større lyst til uddannelse, mens 21 % svarer "I mindre grad" og 22 % "Slet ikke". Blandt de tre målgrupper med størst behov for uddannelse, er der en større overvægt i andelen, som synes, at de "I høj grad" eller "I nogen grad" har fået større lyst til uddannelse efter deltagelse i kompetence- og afklaringsforløb. Statistiske test kan imidlertid ikke påvise, at fordelingerne er signifikant forskellige fra dagpengemodtagere generelt.

3.2 HVAD FORMER MOTIVATION FOR UDDANNELSE

3.2.1 Motivationsforståelse

I daglig tale kan '**motivation**' fremstå som en iboende kvalitet, en person enten har eller ikke har. Inden for (uddannelses)forskning betragter man imidlertid ikke motivation som statisk. Her betragtes motivation i stedet som noget, der udvikles i et givent mulighedsrum og i relation til andre mennesker. Motivation skal altså ikke ses som en stationær tilstand, men som en dynamisk og foranderlig tilstand.

I denne analyse anskuer vi dagpengemodtageres motivation for uddannelse (uddannelse her forstået bredt som formel uddannelse, kortere efteruddannelse og opkvalificering) som bestående af et samspil mellem forskellige 'motivationsorienteringer'⁹. Vi arbejder med **i alt fem motivationsorienteringer**, hhv.:

- **Nødvendighedsmotivation**, der knytter sig til dagpengemodtagerens oplevelse af, at uddannelse er nødvendigt for at opnå og/eller fastholde arbejde
- **Retningsmotivation**, der knytter sig til dagpengemodtageres oplevelse af, at uddannelse positivt understøtter en ønsket nyorientering på arbejdsmarkedet, fx i relation til brancheskift eller i relation til at konvertere korte ansættelsesforhold (vikar- og sæsonansættelser) til længerevarende ansættelsesforhold, eller opnå en højere løn.
- **Relationsmotivation**, der knytter sig til dagpengemodtagerens netværk (professionelt såvel som venskabeligt og familiært), og hvordan dette netværk opfordrer eller opmuntrer til uddannelse. Relationsmotivation knytter sig også til forventningen om at kunne opbygge relationer til medstuderende eller undervisere under uddannelse
- **Praksismotivation**, der knytter sig til dagpengemodtagerens oplevelse af, at uddannelse skal være praksisrettet og direkte rettet mod konkrete jobfunktioner
- **Mestringsmotivation**, der knytter sig til dagpengemodtagerens forventning til at kunne mestre eller klare uddannelse.

I arbejdet med at kortlægge de fem motivationsorienteringer, er den indholdsmæssige del af motivationsorienteringerne i første omgang nedbrudt til en række indikatorer. Disse er efterfølgende omsat til konkrete udsagn om uddannelse eller betydningen af uddannelse, som de adspurgte dagpengemodtagere har skullet erklære sig hhv. *helt enig, enig, hverken enig eller uenig, uenig* eller *helt uenig* i. I tabellen nedenfor præsenteres de udsagn, som målene for de respektive motivationsorienteringer baserer sig på.

⁹ Forståelsen er udviklet med afsæt i forskning i motivation for uddannelse blandt unge i brobygningsforløb (*Evaluering af Brobygning til uddannelse: Hvad virker? Ledige unges vej til uddannelse og arbejde, CeFU*) og i eksisterende viden om faktorer med betydning for motivation samt barrierer for uddannelse blandt gruppen af dagpengemodtagere (*Evaluering af puljen til uddannelsesløft*, DISCUS og Epinion, 2018, *Analyse af individers og virksomheders brug af voksen- og efteruddannelse*, Epinion 2017, *Lediges perspektiver på uddannelse. Ufaglærte dagpengemodtageres vurderinger af vejledning og uddannelse*, EVA 2017. *Fra ufaglært til faglært. Hvad har betydning for ufaglærtes orientering mod at blive faglært*, EVA 2015).

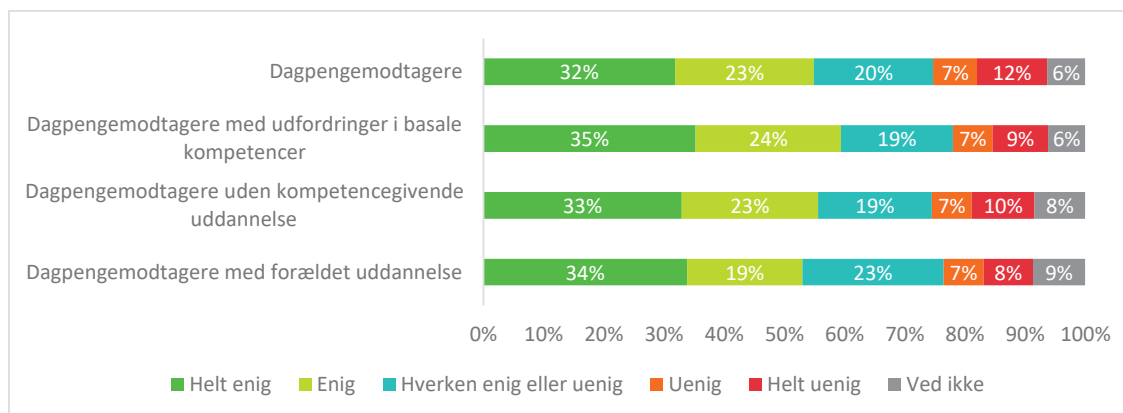
Motivationsorientering	Spørgsmål som mål for motivationsorientering baserer sig på
Nødvendighedsmotivation	Hvor enig/uenig er du i følgende udsagn: "Jeg har brug for uddannelse for at være attraktiv for en arbejdsgiver" "Jeg har brug for uddannelse for at være sikker på at have et job i"
Retningsmotivation	Hvor enig/uenig er du i følgende udsagn: "Uddannelse vil ikke aktuelt forbedre mine jobmuligheder" "Uddannelse forbedrer mine chancer for at blive i et job i længere tid" "Uddannelse øger mine chancer for at få en højere løn" "Uddannelse gør det lettere for mig at skifte til branche eller til et andet arbejdsområde" "Jeg føler, det er for sent i mit arbejdsliv at gå i gang med en uddannelse"
Relationsmotivation	Hvor enig/uenig er du i følgende udsagn: "Mine tidligere arbejdsgivere og kollegaer har opfordret mig til at tage mere uddannelse" "Min familie og mine venner har opfordret mig til at tage mere uddannelse" "Jobcenteret eller a-kassen har opfordret mig til at tage mere uddannelse"
Praksismotivation	Hvor enig/uenig er du i følgende udsagn: "Det skal være helt klart for mig, hvilke jobfunktioner og arbejdsopgaver uddannelsen giver mig adgang til" "Jeg skal undervejs i uddannelsen have mulighed for at afprøve det, jeg har lært i praksis" "Der skal være en ligelig fordeling mellem praktiske opgaver og mere boglige opgaver" "Undervejs i uddannelsen skal jeg kunne komme i kontakt med virksomheder, som jeg bagefter kan søge job hos"
Mestringsmotivation	Hvor enig/uenig er du i følgende udsagn: "Jeg er sikker på, at jeg kan lære det, der undervises i på en uddannelse" "Jeg er sikker på, at jeg kan få bedre karakterer end de fleste andre deltagere på en uddannelse" "Jeg er ikke sikker på, at jeg kan gennemføre en uddannelse"

3.2.2 Motivationsorienteringer blandt dagpengemodtagere

Nødvendighedsmotivation

I figur 8, som viser dagpengemodtagernes samlede svarfordeling på udsagn vedr. nødvendighedsmotivation, ses det, at **55 % af dagpengemodtagerne er helt enige eller enige i, at uddannelse er nødvendigt for at få et job, og at uddannelse er vigtigt for at være sikker på at have et job i fremtiden.** Til sammenligning er 19 % uenig eller helt uenig i, at uddannelse er vigtigt. Blandt dagpengemodtagere med størst behov for uddannelse er mønsteret generelt det samme. Der er dog lidt flere i gruppen af dagpengemodtagere med udfordringer i basale kompetencer, som ser uddannelse som nødvendigt. Forskellen er imidlertid ikke statistisk signifikant.

Figur 8: Samlet fordeling over spørgsmål omhandlende nødvendigheden af uddannelse

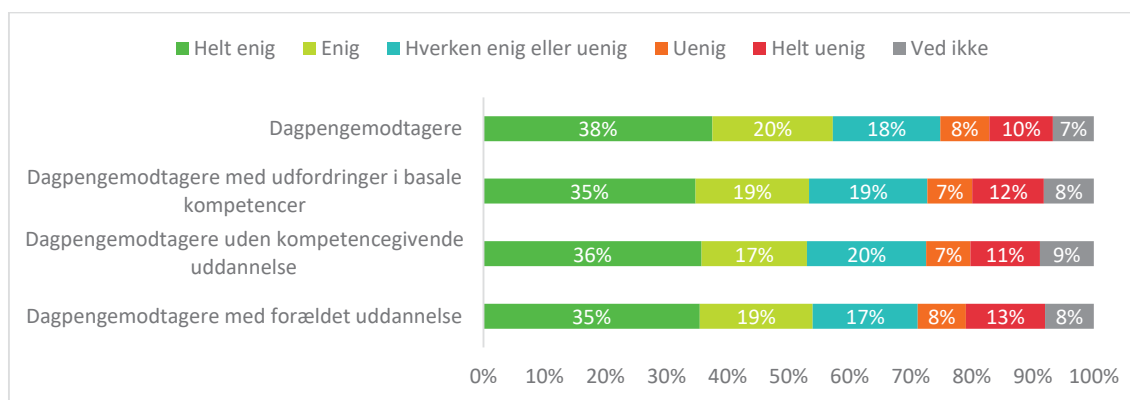

(Andele af besvarelser for udsagnet: "Jeg har brug for uddannelse for at være attraktiv for en arbejdsgiver" og "Jeg har brug for uddannelse for at være sikker på at have et job i fremtiden". Dagpengemodtagere N = 3188, Dagpengemodtagere med udfordringer i basale kompetencer N = 478, Dagpengemodtagere uden kompetencegivende uddannelse N = 574 og Dagpengemodtagere med forældet uddannelse N = 267).

Retningsmotivation

Vendes blikket mod retningsmotivation, angiver 58 % af dagpengemodtagerne, at de samlet set er helt enige eller enige i, at uddannelse forbedrer deres jobmuligheder, sikre at de kan blive i et job i længere tid, forbedrer muligheden for højere løn og større frihed til at søge ind i andre brancher eller på nye fagområder. Til sammenligning angiver 18 % af dagpengemodtagerne, at de samlet set er uenige eller helt uenig. Svarfordelingerne for målgrupperne med størst behov for uddannelse ligger lige under. Forskellen er imidlertid ikke statistisk signifikant.

Figur 9: Samlet fordeling over spørgsmål om uddannelse som mulighed for at ændre retning

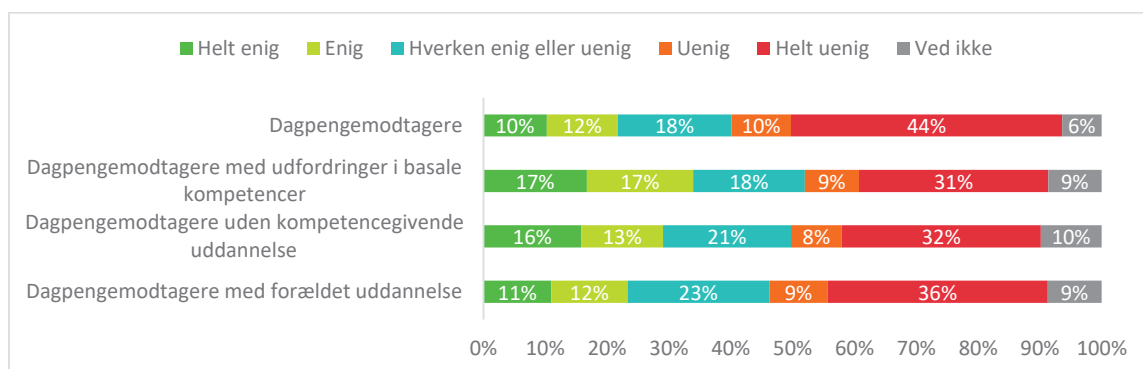
(Andele af besvarelser for udsagnet: "Uddannelse vil ikke aktuelt forbedre mine jobmuligheder" (svarskala er vendt), "Uddannelse forbedrer mine chancer for at blive i et job i længere tid", "Uddannelse øger mine chancer for at få en højere løn", "Uddannelse gør det lettere for mig at skifte til branche eller til et andet arbejdsområde" og "Jeg føler, det er for sent i mit arbejdsliv at gå i gang med en uddannelse" (svarskala er vendt). Dagpengemodtagere N = 3188, Dagpengemodtagere med udfordringer i basale kompetencer N = 478, Dagpengemodtagere uden kompetencegivende uddannelse N = 574 og Dagpengemodtagere med forældet uddannelse N = 267).

Relationsmotivation

I sammenligning med de ovenstående motivationsorienteringer, så vender billedet omvendt, når man kigger på relationsmotivation. I figur 10 ses det, at 54 % af dagpengemodtagerne samlet set er helt uenige eller uenige i, at tidligere arbejdsgivere, tidligere kollegaer, familie og venner samt jobcenter og a-kasse opfordrer dem til at tage mere uddannelse. Til sammenligning angiver 22 %, at de er helt enige eller enige. **Dagpengemodtagerne oplever altså generelt set et begrænset "positivt pres" fra deres professionelle og private netværk ift. til at tage mere uddannelse.**

Ser man på to af målgrupperne med størst behov, hhv. dagpengemodtagere med udfordringer i de basale kompetencer og dagpengemodtagere uden kompetencegivende uddannelse, så er billedet et lidt andet. I disse grupper angiver hhv. 34 % og 29 %, at de samlet set oplever at blive opfordret til at påbegynde uddannelse. De to gruppers fordelinger er signifikant forskellige fra hovedgruppen.

Figur 10: Samlet fordeling over spørgsmål om professionelle og private netværks italesættelse og opfordring til uddannelse

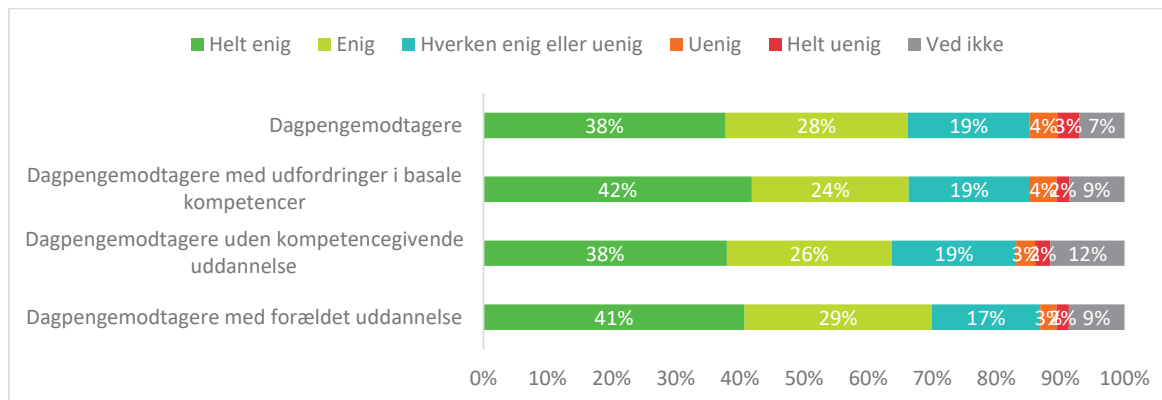

(Andele af besvarelser for udsagnet: "Mine tidligere arbejdsgivere og kollegaer har opfordret mig til at tage mere uddannelse", " Min familie og mine venner har opfordret mig til at tage mere uddannelse" og "Jobcenteret eller a-kassen har opfordret mig til at tage mere uddannelse". Dagpengemodtagere N = 3188, Dagpengemodtagere med udfordringer i basale kompetencer N = 478, Dagpengemodtagere uden kompetencegivende uddannelse = 574 og Dagpengemodtagere med forældet uddannelse N = 267).

Praktiskmotivation

I nedenstående figur, som viser fordelingen på udsagn vedr. praktiskmotivation, ses det, at **66 % af dagpengemodtagerne samlet set oplever det som vigtigt, at en uddannelse har et praktisk- og anvendelsesorienteret fokus med en tydelig retning mod job.** Det vægtes generelt lige så højt blandt målgrupperne med størst behov for uddannelse, som det gør blandt dagpengemodtagere generelt.

Figur 11: Samlet fordeling over spørgsmål om behovet for at uddannelse er praktisk orienteret med tydelig retning mod job

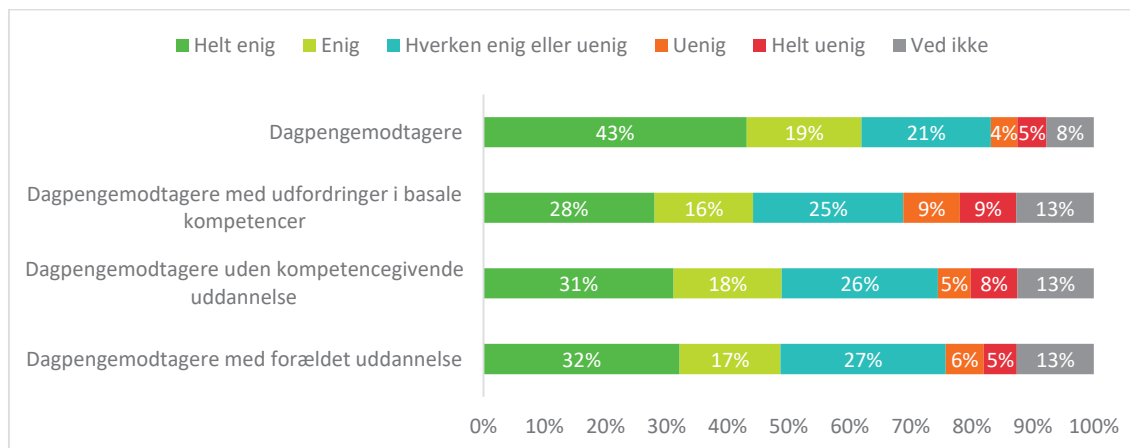

(Andele af besvarelser for udsagnet: "Det skal være helt klart for mig, hvilke jobfunktioner og arbejdsopgaver uddannelsen giver mig adgang til", "Jeg skal undervejs i uddannelsen have mulighed for at afprøve det, jeg har lært i praksis", "Der skal være en ligelig fordeling mellem praktiske opgaver og mere boglige opgaver" og "Undervejs i uddannelsen skal jeg kunne komme i kontakt med virksomheder, som jeg bagefter kan søge job hos". Dagpengemodtagere N = 3188, Dagpengemodtagere med udfordringer i basale kompetencer N = 478, Dagpengemodtagere uden kompetencegivende uddannelse N = 574 og Dagpengemodtagere med forældet uddannelse N = 267).

Mestringsmotivation

Der er stor forskel på mestringsmotivation for dagpengemodtagere generelt og dagpengemodtagere med størst behov for uddannelse. Andelen blandt målgrupperne med størst behov, er mellem 13 og 18 procentpoint lavere end blandt dagpengemodtagere generelt. **Dagpengemodtagere med størst behov for uddannelse, har altså samlet set en signifikant lavere mestringsforventning, når det kommer til at klare en uddannelse og klare den godt.**

Figur 12: Samlet fordeling over spørgsmål om forventningen til at kunne mestre en uddannelse

(Andele af besvarelser for udsagnet: "Jeg er sikker på, at jeg kan lære det, der undervises i på en uddannelse", "Jeg er sikker på, at jeg kan få bedre karakterer end de fleste andre deltagere på en uddannelse" og "Jeg er ikke sikker på, at jeg kan gennemføre en uddannelse" (svarskala er vendt). Dagpengemodtagere N = 3188, Dagpengemodtagere med udfordringer i basale kompetencer N = 478, Dagpengemodtagere uden kompetencegivende uddannelse N = 574 og Dagpengemodtagere med forældet uddannelse N = 267).

3.2.3 Motivationsorienteringernes betydning for interesse for uddannelse

For videre analyse dagpengemodtagernes motivationsorienteringer er der, på baggrund af besvarelsene for de ovenstående udsagn, dannet et **indeks for hver motivationsorientering**. Ikke rangerbare 'ved ikke'-besvarelser er ekskluderet, og indeksene er skaleret til at gå fra 0 til 100, hvor 0 er ensbetydende med ingen motivation, mens 100 er ensbetydende med meget stor motivation. I bilag 1 kan en oversigt over spørgsmålene, som indgår i dannelsen af hvert indeks ses, derudover kan mål for reliabilitet også ses i form af cronbach's alpha værdier. Den interne konsistens i hvert indeks er vurderet til at være acceptabel.

Indeksene for de fem motivationsorienteringer er blevet undersøgt som forklarende variable for interesse for påbegyndelse af uddannelse i en multipel regressionsanalyse. Regressionsanalysen kontrollerer for forskelle, der kan relatere sig til baggrundskaraktistika ved målgruppen som f.eks. alder, køn, herkomst, civilstand, helbred, børn, uddannelse. Mulige praktiske barrierer som f.eks. skoleerfaringer, ledighedshistorik, økonomisk situation, transportvillighed, antal samtaler med jobcenter, familieforpligtigelser, kendskab til uddannelse og a-kasse medlemskab er også inkluderet i regressionsanalyserne.

Nedenstående figur viser opsummerende, hvilke motivationsorienteringer, der korrelerer højt med interessen for at gå i gang med minimum én uddannelses- eller kursustype for de tre delmålgrupper, dvs. hvor der er en statistisk signifikant sammenhæng mellem motivationsorienteringer og interesse.

Analysen viser, at der for målgrupperne med størst behov, er statistisk signifikante sammenhænge mellem nogle motivationsorienteringer og interesse for begyndelse af uddannelse, men at det varierer hvilke motivationsorienteringer, der samvarierer stærkest med hvilke målgrupper. **For dagpengemodtagere med udfordringer i de basale kompetencer, er der således en signifikant sammenhæng mellem høj relationsmotivation og interesse for at påbegynde uddannelse. For dagpengemodtagere uden kompetencegivende uddannelse er der en signifikant sammenhæng mellem nødvendighedsmotivation og interesse for at påbegynde uddannelse, mens det for dagpengemodtagere med forældet uddannelse er en signifikant sammenhæng mellem høj nødvendighedsmotivation og høj mestringsmotivation og interesse for at påbegynde uddannelse.**

Figur 13: Signifikante sammenhænge mellem motivationsorienteringer og interesse for påbegyndelse af afklarings-, uddannelses- og kursusforløb

DAGPENGEMODTAGERE MED UDFORDRINGER I BASALE KOMPETENCER

Relationsmotivation **Interesse for påbegyndelse af afklarings-, uddannelses- og kursusforløb**

DAGPENGEMODTAGERE UDEN KOMPETENCEGIVENDE UDDANNELSE

Nødvendighedsmotivation **Interesse for påbegyndelse af afklarings-, uddannelses- og kursusforløb**

DAGPENGEMODTAGERE MED FORÆLDET UDDANNELSE

Nødvendighedsmotivation
Mestringsmotivation **Interesse for påbegyndelse af afklarings-, uddannelses- og kursusforløb**

(Multiple regressioner foretaget på baggrund af data fra hver delmålgruppe. De viste motivationsorienteringer er alle statistiske signifikante med en p-værdi på under 0,05. Dagpengemodtagere med udfordringer i basale kompetencer N = 368, Dagpengemodtagere uden kompetencegivende uddannelse N = 454 og Dagpengemodtagere med forældet uddannelse N = 207. For fuldt overblik over regressionernes resultater henvises til bilagsmaterialet).

Perspektivering fra kvalitative interviews

Nødvendighedsmotivation. Hovedparten af interviewpersonerne i de kvalitative interviews (som alene udgøres af dagpengemodtagere med størst behov for uddannelse) nævner som det første, at de ser uddannelse som nødvendigt. Der er en meget rodfæstet – næsten selvindlysende – opfattelse blandt de fleste interviewpersoner af, at man skal have formelle kompetencer for at kunne klare sig på arbejdsmarkedet i dag og fremadrettet. Nødvendighedsmotivationen er således den væsentligste motivationsorientering blandt de interviewede. Det gælder både de, der går efter at få et job på meget kort sigt (både yngre og ældre) og de der ser længere frem og ønsker uddannelse for at kunne få ønskejobbet på længere sigt (især yngre).

Retningsmotivation kommer især til udtryk hos interviewpersoner, der oplever at være nedslidte og et behov for at skifte retning, hvis de skal blive på arbejdsmarkedet. Det findes også hos interviewpersoner, der er blevet opsagt sent i arbejdslivet og efter lang tid på samme arbejdsplads. Disse interviewpersoner ser nye formelle kompetencer som dét, der kan bringe dem tilbage i job inden for samme område.

Relationsmotivation. Interviewpersonerne oplever generelt, at der er opbakning i deres netværk til at tage uddannelse, og nogle fremhæver, at de er blevet opfordret til at tage uddannelse af familie og venner. For nogle interviewede betyder dét at være i et socialt fællesskab på uddannelsen også meget – de oplever at have brug for at være en del af et socialt fællesskab, hvor de kan få støtte fra andre for at kunne klare de faglige krav på uddannelsen.

Praksismotivation spiller en stor rolle for nogle interviewede. Deres motivation er knyttet til, at uddannelsen skal være direkte rettet mod praksis og konkrete jobfunktioner, de gerne vil varetage. Motivationen er ikke formet af, at de har været igennem et forløb i a-kasse eller i jobcentret, men af at de i andre sammenhænge (gennem arbejdskolleger, tidligere erfaringer på arbejdspladser m.v.) har fået øje på jobfunktioner, som de mener de vil kunne varetage, hvis de uddanner sig, og som de ser som attraktive.

Mestringsmotivation. De interviewede forventer eller oplever generelt at kunne mestre uddannelse, men forventningen om mestring er for nogle interviewpersoner knyttet til, at de kan få hjælp af andre til at klare uddannelseskrav.

Interviewpersonerne har oftest én motivationsorientering som primær 'driver' for uddannelse

De interviewede kan genkende alle motivationsorienteringerne og ser dem alle som relevante; men det er en klar observation i interviewdata, at der for den enkelte interviewperson er **én motivationsorientering som er mere vigtig og meningsgivende** end andre. Nogle taler hurtigt ind i nødvendigheden af uddannelse for at komme få job fremadrettet, nogle motiveres først og fremmest af, at familie/venner har opfordret til uddannelse og nogle taler helt tydeligt ind i retningsmotivation ift. at sikre deres jobsituation på længere sigt.

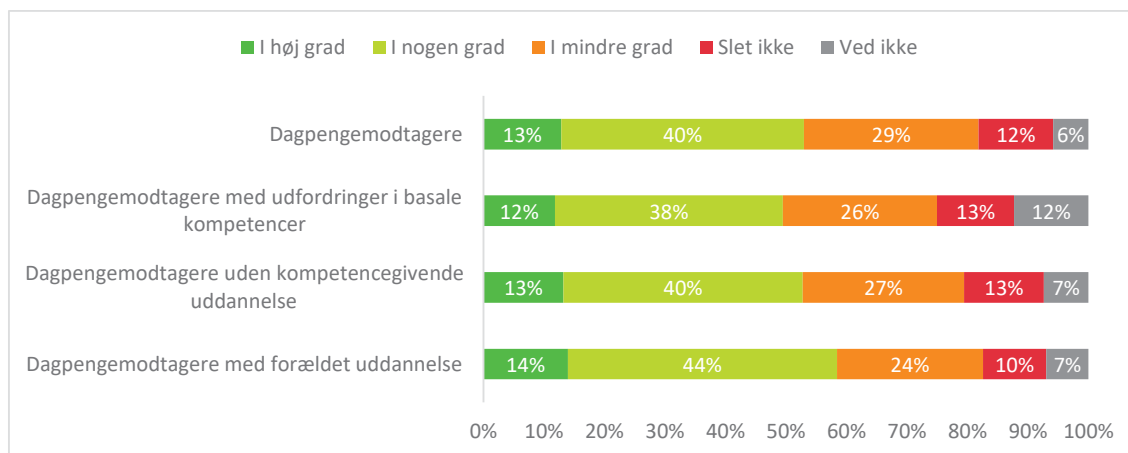
I indsatsen for at motivere ledige til uddannelse kan rådgivere i a-kasser og jobcentre altså bruge motivationsorienteringerne som et greb til at spotte og forstå, hvad der driver den enkelte dagpengemodtagers motivation, og hvordan denne motivation næres og støttes bedst.

4. VIDEN OM UDDANNELSESMULIGHEDER

4.1 DAGPENGEMODTAGERES VIDEN OM UDDANNELSESMULIGHEDER

Over halvdelen af dagpengemodtagerne vurderer umiddelbart, at de har viden om uddannelsesmulighederne for dagpengemodtagere. Som det fremgår af figuren nedenfor, vurderer 13 % af dagpengemodtagerne, at de i høj grad har viden om uddannelsesmulighederne, mens 40 % vurderer, at de i nogen grad har viden. 29 % vurderer, at de i mindre grad har viden, mens 12 % vurderer, at de slet ikke har viden. Sammenlignes delmålgrupperne, så ses det, at **dagpengemodtagere med størst behov for uddannelse har viden om uddannelsesmuligheder på niveau med eller lige under dagpengemodtagere generelt.**

Figur 14: Selvoplevet vidensniveau om uddannelsesmuligheder for dagpengemodtagere

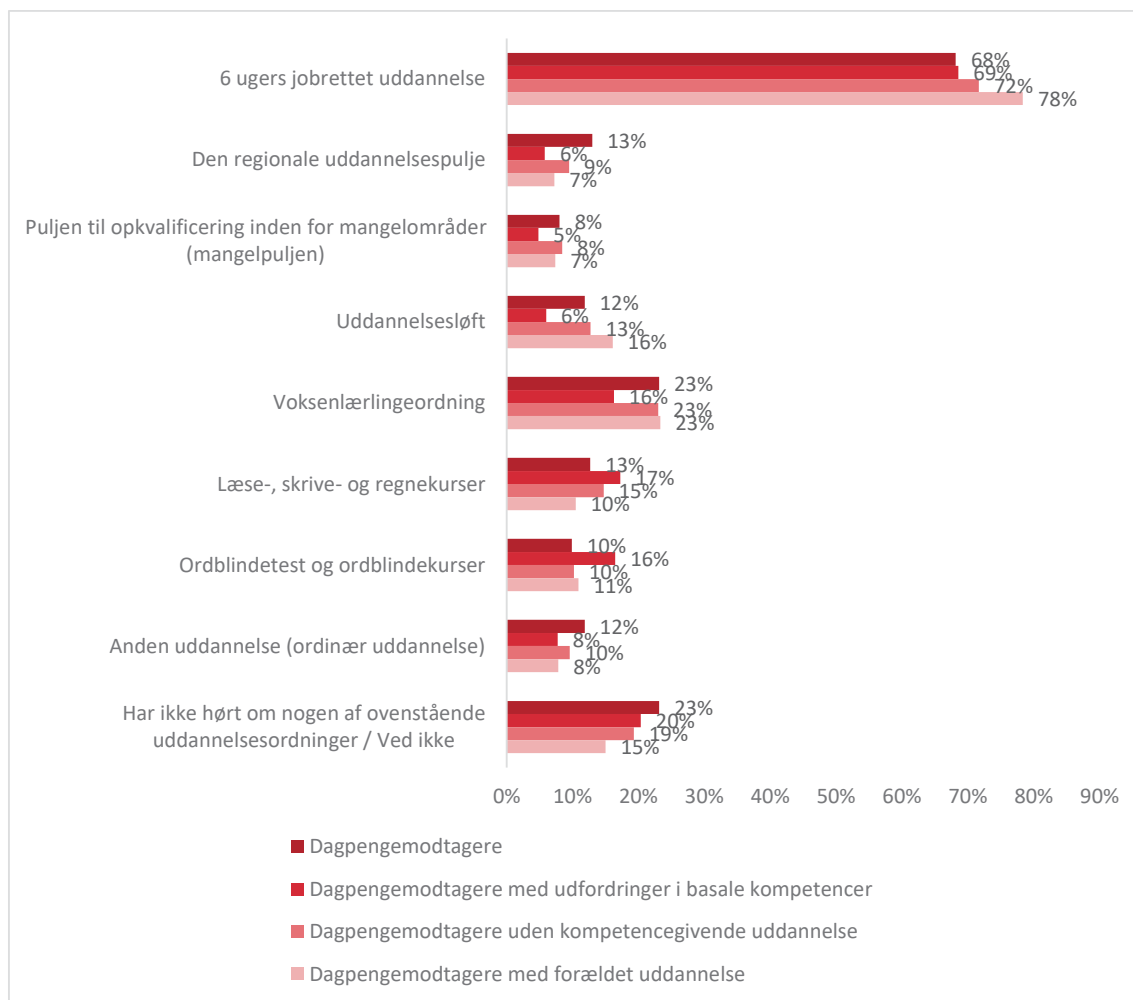

(Andele af besvarelser for spørgsmålet: "I hvilken grad har du viden om, hvilke uddannelsesmuligheder der er for dagpengemodtagere?". Dagpengemodtagere N = 3188, Dagpengemodtagere med udfordringer i basale kompetencer N = 478, Dagpengemodtagere uden kompetencegivende uddannelse N = 574 og Dagpengemodtagere med forældet uddannelse N = 267).

På tværs af aldersgrupper, er mønsteret, at dagpengemodtagere over 60 år vurderer deres vidensniveau om uddannelsesmuligheder højere end de 51-60-årige, 30 til 50-årige og de under 30-årige. De under 30-årige dagpengemodtagere har den laveste grad af selv vurderet viden af alle aldersgrupper. I bilag 3 kan fordeling af selvoplevet vidensniveau ses på tværs af alderskategorier.

Én ting er den selvoplevede viden om uddannelsesmuligheder på et overordnet plan, noget andet er viden om de specifikke uddannelsesordninger. I undersøgelsen er der spurgt ind til dagpengemodtagernes kendskab til de specifikke uddannelsesordninger, som er målrettet dagpengemodtagere og i særdeleshed dagpengemodtagere med størst behov. Som det fremgår af figur 15 nedenfor, er der **med få undtagelser, en lav kendskabsgrad til de relevante uddannelsesordninger blandt dagpengemodtagere**. Det er vigtigt at påpege, at specifikke uddannelsesordninger ikke nødvendigvis er relevante for alle dagpengemodtagere, og at deres kendskab til ordninger derfor ikke kan forventes at være lige stort.

Figur 15: Dagpengemodtageres kendskab til specifikke uddannelsesordninger og kursusmuligheder

(Andele af besvarelser for spørgsmålet: "Hvilke af følgende uddannelsesordninger har du hørt om?". Dagpengemodtagere N = 3188, Dagpengemodtagere med udfordringer i basale kompetencer N = 478, Dagpengemodtagere uden kompetencegivende uddannelse N = 574 og Dagpengemodtagere med forældet uddannelse N = 267).

6 ugers jobrettet uddannelse, er den uddannelse som klart flest dagpengemodtagere har hørt om. 68 % af dagpengemodtagerne angiver således, at de har hørt om 6 ugers jobrettet uddannelse. Blandt delmålgrupperne med størst behov, er det kun dagpengemodtagerne med forældet uddannelse som har signifikant større kendskab til ordningen med 78 %.

Foruden 6 ugers jobrettet uddannelse, er det kun voksenlærlingeordningen (af de i alt otte uddannelses typer/ordninger, der indgår i beskæftigelsesindsatsen), som mere end en femtedel af dagpengemodtagerne har hørt om. På de fleste af uddannelsesordningerne har delmålgrupperne uden kompetencegivende uddannelse og forældet uddannelse en kendskabsgrad, som ligger på niveau eller tæt på niveau med dagpengemodtagere generelt.

Dagpengemodtagere med udfordringer i de basale kompetencer har på fem ud af otte uddannelsesordninger en lavere kendskabsgrad end både dagpengemodtagere generelt og de to øvrige delmålgrupper i fokus. De har imidlertid den højeste kendskabsgrad på læse-, skrive- og regnekurser samt ordblindetest og ordblindeskurser med hhv. 17 % og 16 %. Men det er stadigvæk kun lidt under en sjettedel af dem med selvvalgte regne- og skrivevanskeligheder, der kender disse uddannelsesmuligheder.

Ser man på det samlede billede, **så har dagpengemodtagere med størst behov for uddannelse ikke en højere kendskabsgrad til hovedparten af de relevante uddannelsesordninger end dagpengemodtagere i almindelighed** - det til trods for, at flere af uddannelsesstyper netop er målrettet denne gruppe.

Perspektivering fra kvalitative interviews

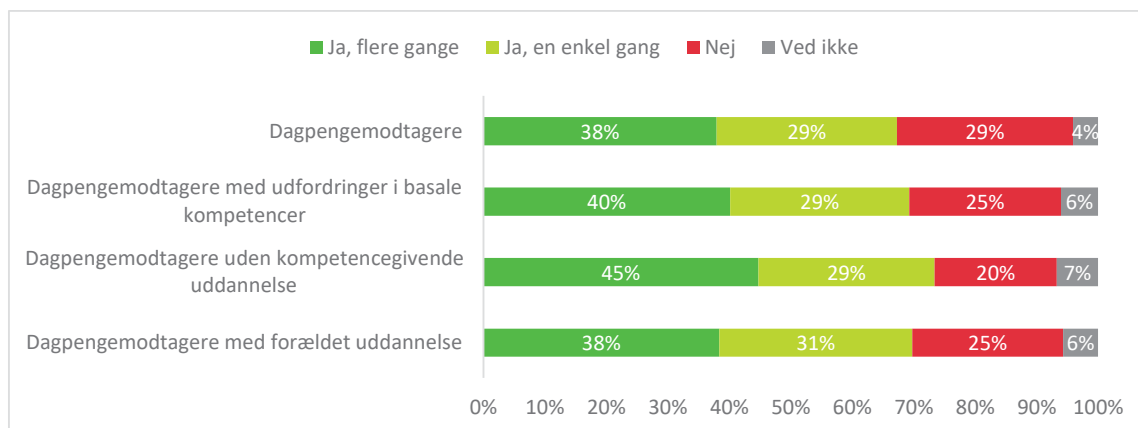
De interviewpersoner, der står over for at skulle finde en uddannelse (ca. halvdelen af de interviewede i de kvalitative interviews), **oplever alle, at det er meget vanskeligt for dem at få overblik over uddannelsesmulighederne**. Dette manglende overblik gælder både når de helt overordnet skal orientere sig om deres muligheder, men også når de har fundet en uddannelse og ønsker at gå i gang.

Interviewpersonerne har alle selv en overordnet plan/mål/idé om, hvad de gerne vil uddanne sig som (til at kunne arbejde med mennesker i ældreplejen, som gartner/med grønne områder, som faglært håndværker indenfor byggeri o.a.), men dels savner nogle interviewede råd og vejledning samt hjælp fra a-kasse og jobcenter til at konkretisere deres (overordnede) mål om uddannelse, og dels hjælp til at planlægge uddannelsesforløbet og komme i gang, så det kan nås inden for dagpengeperioden.

4.2 DAGPENGEMODTAGERES OPLEVELSE AF INFORMATION OG VEJLEDNING OM UDDANNELSE

Analysen viser, at **to ud af tre dagpengemodtagere har drøftet deres uddannelsesmuligheder med jobcentret eller a-kassen, men at en ud af tre kun har gjort det én gang**. Som figur 17 viser, så er der kun mindre forskelle på de tre delmålgrupper med størst behov for uddannelse og dagpengemodtagere generelt. **Dagpengemodtagere uden kompetencegivende uddannelse, har dog drøftet deres uddannelsesmuligheder lidt hyppigere end de øvrige delmålgrupper**. Laves der selvstændige kryds på samme spørgsmål og med samme aldersfordelinger ses det, at de 30-50årige oftere har drøftet deres uddannelsesmuligheder med jobcenter og a-kasse, end de øvrige aldersgrupper. Det er imidlertid interessant, at de under 30årige og de over 60årige har stort set ens fordelinger på spørgsmålet (bilag 3).

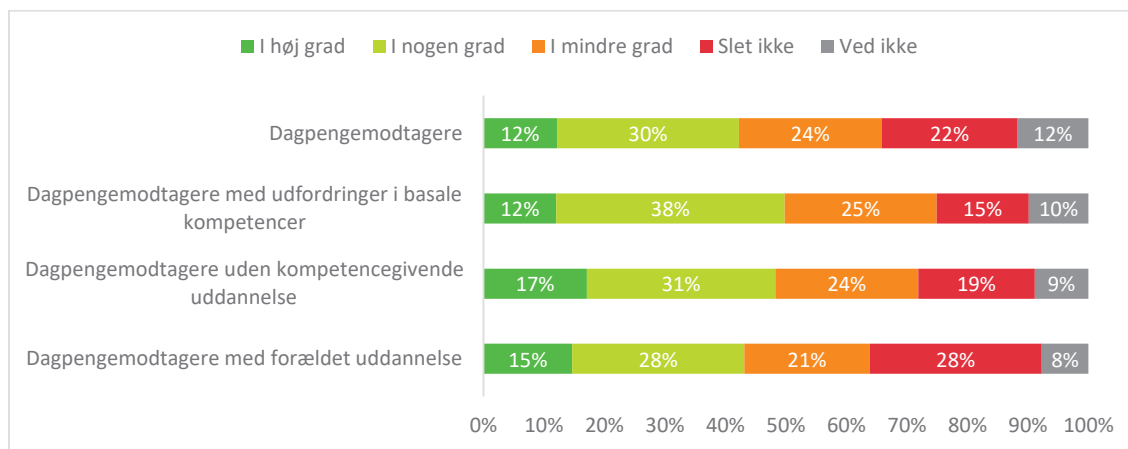
Figur 16: Andele som har drøftet muligheder for uddannelse med jobcenter eller a-kasse

(Andele af besvarelser for spørgsmålet: "Har du undervejs i dit ledighedsforløb drøftet dine muligheder for uddannelse med dit jobcenter eller a-kasse?". Dagpengemodtagere N = 3188, Dagpengemodtagere med udfordringer i basale kompetencer N = 478, Dagpengemodtagere uden kompetencegivende uddannelse N = 574 og Dagpengemodtagere med forældet uddannelse N = 267).

For en stor del af dagpengemodtagerne bidrager drøftelsen til større lyst, men det varierer hvor meget. Adspurgt om samtalerne med jobcenteret og a-kassen har resulteret i større lyst til uddannelse, så svarer 12 % af dagpengemodtagerne, at det i høj grad har givet dem større lyst til uddannelse, mens 30 % svarer i nogen grad. De tre delmålgrupper ligger til sammenligning en lille smule højere. Blandt dagpengemodtagere uden kompetencegivende uddannelse svarer 17 % i høj grad, mens 31 % svarer i nogen grad. Blandt dagpengemodtagere med udfordringer i de basale kompetencer udgør de tilsvarende andele 12 % og 38 %.

Figur 17: Samtaler med jobcenter og a-kassers betydning for lyst til uddannelse

(Andele af besvarelser for spørgsmålet: "I hvilken grad har de samtaler, du har haft med dit jobcenter eller din a-kasse givet dig større lyst til uddannelse?". Dagpengemodtagere N = 2144, Dagpengemodtagere med udfordringer i basale kompetencer N = 331, Dagpengemodtagere uden kompetencegivende uddannelse N = 421 og Dagpengemodtagere med forældet uddannelse N = 186).

Perspektivering fra kvalitative interviews

Interviewpersonerne, der alle er rekrutteret blandt de med størst behov for uddannelse, er meget klare i deres vurdering af henholdsvis a-kassernes og jobcentrenes information og vejledning:

Hovedparten af interviewpersonerne er utilfredse med den information og den rådgivning de har fået i jobcentre. Enten har der ingen rådgivning været, heller ikke selvom dagpengemodtageren har efterspurgt den, eller så har de siddet tilbage med en oplevelse af, at rådgiveren hverken kendte det konkrete jobområde eller hvilken uddannelse, der kunne være nødvendig eller relevant. De fleste interviewpersoner har været skuffede over, at de ikke har fået en relevant eller tilstrækkelig rådgivning, og at de på egen hånd har skullet finde vej i uddannelsessystemet.

Nogle interviewede oplever at have fået god hjælp af jobcentret. De fremhæver at have mødt en rådgiver med stor viden om mulighederne, en evne til at skabe overblik over uddannelsesmuligheder samt betydningen for dagpengesituationen og til at coache ift. uddannelsesvalg.

Opfattelsen af a-kasserne er (samlet set) lidt bedre. **Nogle interviewede føler sig godt og kvalificeret rådgivet i deres a-kasse, men hovedparten heller ikke her har oplevet kompetent rådgivning.** Især de, der har behov for brancheskift, har oplevet udfordringer med a-kassemedarbejderens viden om uddannelsesmuligheder.

Samlet set er det hovedparten af interviewpersonernes oplevelse, at de ikke har fået en kvalificeret hjælp fra jobcenter eller a-kasse. Nogle nævner, at rådgiveren direkte har sagt til dem, at de ikke kan hjælpe med at skaffe dette overblik, og at de selv må søge informationer andre steder. Derudover, at de har oplevet, at deres rådgivere i a-kasse og jobcenter ikke har set det som deres opgave at hjælpe dem ift. uddannelse. Andre har fået stor hjælp, f.eks. fået udleveret godt informationsmateriale i form af en folder, oversigtskort osv., som illustrerer vejen til uddannelse og mulighederne.

Den store spredning i borgeroplevelsen af rådgivning og vejledning samt opbakning til uddannelse og hjælp til tilrettelæggelse, kan være med til at forklare, hvorfor mange er interesserede, men færre rent faktisk påbegynder og gennemfører en uddannelse.

5. OPLEVEDE BARRIERER FOR UDDANNELSE

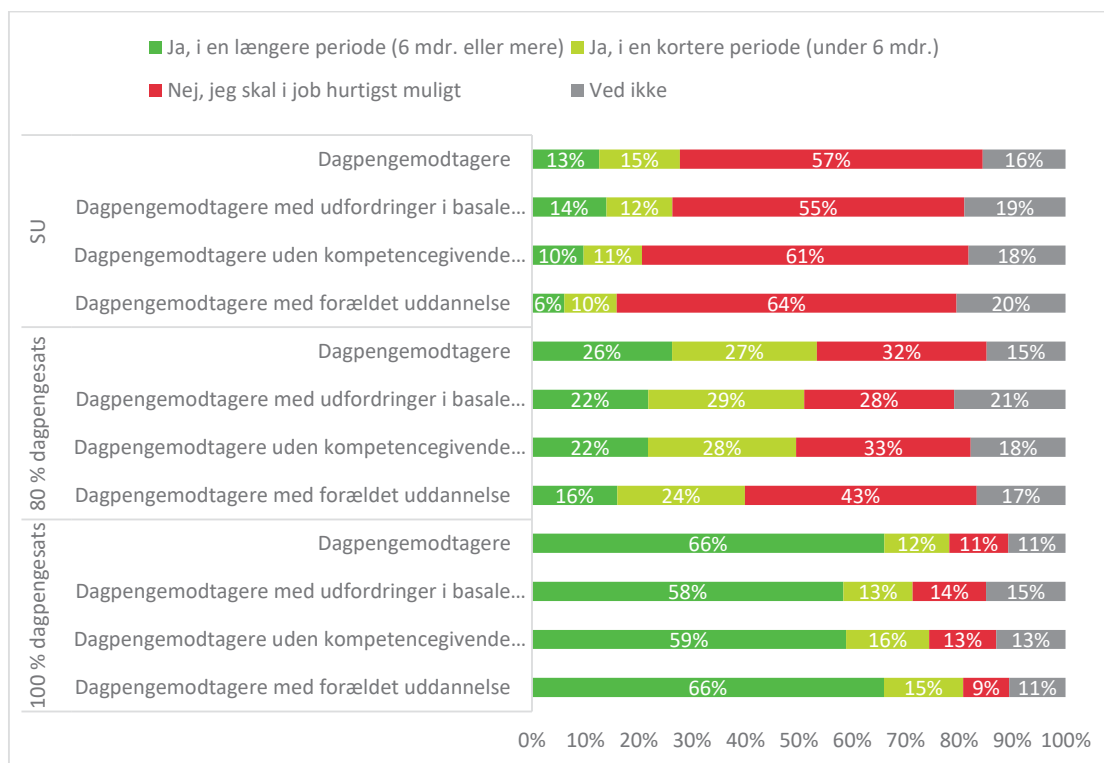
Et væsentligt element i denne borgeranalyse er at undersøge en række forhold, som kunne udgøre praktiske barrierer for interessen for at starte på en uddannelse. I analysen har der været særligt fokus på den økonomiske situation under uddannelse, transporttiden til uddannelse og familieforpligtelser. Sidst er medtaget tidligere dårlige skoleerfaringer som mulig oplevet barriere. Disse potentielle praktiske barrierer er undersøgt for både dagpengemodtagere generelt og for dagpengemodtagere med størst behov for uddannelse.

5.1 DAGPENGEMODTAGERES VURDERING AF ØKONOMI UNDER UDDANNELSE

Analysen viser, at der er en tydelig sammenhæng mellem størrelsen på den økonomiske forsørgelse under uddannelse og andelen af dagpengemodtagere, som efter eget udsagn mener, at de vil være i stand til at gå i gang med en uddannelse.

Blandt dagpengemodtagerne svarer 28 %, at de i en kortere eller længere periode vil være i stand til at påbegynde en uddannelse på SU, 53 % svarer, at de vil være i stand til det med forsørgelse på 80 % af dagpengesatsen, og 79 % svarer, at de vil være i stand til at påbegynde uddannelse på 100 % af dagpengesatsen¹⁰. Det er vigtigt at gøre opmærksom på, at vurderingen er et tænkt eksempel, da det alene er ift. til puljen til uddannelsesløft, at spørgsmålet om dagpengesats er en reel problemstilling.

Figur 18: Betydning af størrelsen på den økonomiske understøttelse under uddannelse

(Andele af besvarelser for spørgsmålet: "Tror du at du ville have råd til at gå i gang med uddannelse, hvis din indkomst under uddannelse var på... 'SU', '80 % af dagpengesatsen', '100 % af dagpengesatsen'. Dagpengemodtagere N = 3188, Dagpengemodtagere med udfordringer i basale kompetencer N = 478, Dagpengemodtagere uden kompetencegivende uddannelse = 574 og Dagpengemodtagere med forældet uddannelse N = 267).

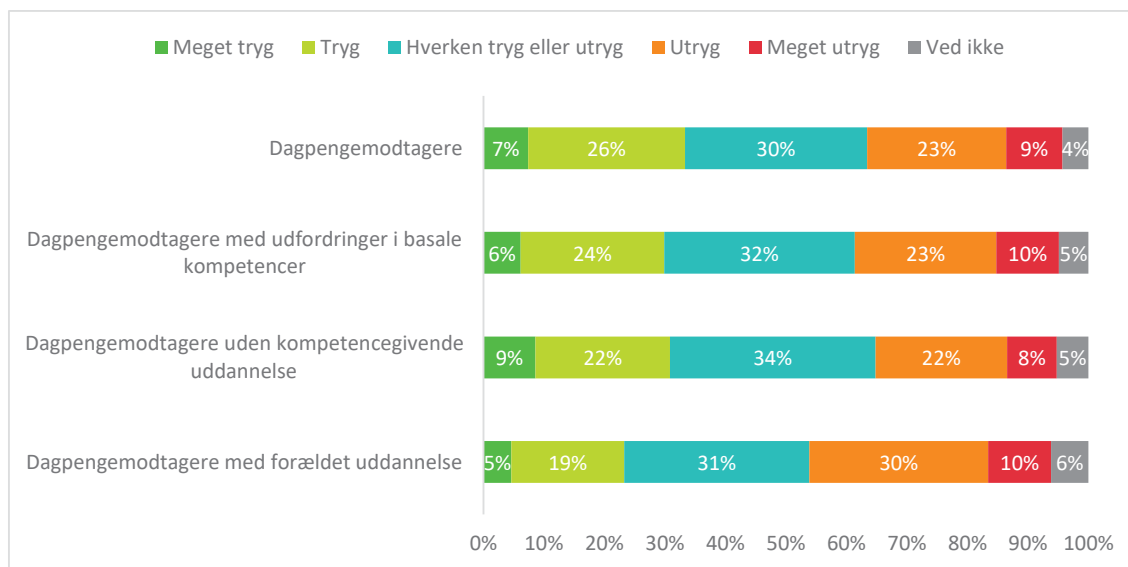
¹⁰ Respondenterne er i undersøgelsen blevet præsenteret for de tre forsørgelsesniveauer sekventielt, dvs. at de først er blevet spurgt til om de vil have råd til at gå i gang på SU, dernæst på 80 % af dagpengesatsen og sidst på 100 % af dagpengesatsen.

Blandt de tre delmålgrupper er samme mønster gældende; andelen af personer, som angiver, at de kan påbegynde uddannelse, stiger, når forsørgelsesgrundlaget øges. **Der er generelt færre i delmålgrupperne med størst behov for uddannelse, som mener, at de har råd til at starte på uddannelse, end dagpengemodtagere generelt.**

På tværs af aldersgrupper er der signifikant flere dagpengemodtagere under 30 år, som vurderer, at de har råd til at gå i gang med en uddannelse på SU og 80 % af dagpengesatsen, end dagpengemodtagere mellem 30 og 50 år og dagpengemodtagere over 50 år. Ved 100 % af dagpengesatsen er der imidlertid ingen signifikante forskelle mellem aldersgrupperne. I bilag 3 kan de oplevede økonomiske barrierer ses på tværs af alderskategorier.

I relation til temaet økonomi, så er det i analysen undersøgt, hvordan de adspurgte dagpengemodtagere generelt oplever deres økonomiske situation. Der er konkret spurgt til, hvor trygge eller utrygge de overordnet betragter den nuværende økonomiske situation i deres husstand. 33 % af dagpengemodtagerne betragter overordnet deres situation som meget tryg eller tryg, mens 32 % betragter den som utryg eller meget utryg. Blandt delmålgrupperne er billedet det samme, med undtagelse af dagpengemodtagere med forældet uddannelse. Hos denne gruppe er fordelingen signifikant anderledes, og der kan ses en større overvægt af utrygge (overvægt på 16 procentpoint).

Figur 19: Vurdering af økonomisk tryghed under dagpengeledighed

(Andele af besvarelser for spørgsmålet: "Hvor tryg eller utryg vil du overordnet betragte den nuværende økonomiske situation i din husstand?". Dagpengemodtagere N = 3188, Dagpengemodtagere med udfordringer i basale kompetencer N = 478, Dagpengemodtagere uden kompetencegivende uddannelse N = 574 og Dagpengemodtagere med forældet uddannelse N = 267).

Når man undersøger sammenhængen mellem økonomisk tryghed og interesse for opstart på afklarings-, uddannelses- og kursusforløb, så er der imidlertid ingen signifikante sammenhænge for hverken dagpengemodtagere samlet set, eller for dagpengemodtagere med størst behov for uddannelse specifikt.

Perspektivering fra kvalitative interviews

Næsten ingen af interviewpersonerne fra de kvalitative interviews ønsker eller har mulighed for at gennemføre en uddannelse på SU. Især ledige med familieforpligtelse (fx enlige med børn) oplever ikke at have råd til uddannelse på SU. For andre ville det betyde, at de skulle sælge hus eller undvære bil.

Flere interviewpersoner (der ønsker eller er i gang med kompetencegivende uddannelse) oplever det som uretfærdigt, hvis de skal gå ned i indkomst under dagpengeniveau, når nu de vælger at dygtiggøre sig til arbejdsmarkedet. De har den opfattelse, at 'de gør noget ekstra' end blot 'passivt' stå til rådighed for arbejdsmarkedet og vente på job, eller søge job med de kompetencer, de har nu. Interviewpersonerne føler de 'går en ekstra mil', for at tilegne sig de kompetencer som virksomhederne efterspørger (fx tømre, smede osv.).

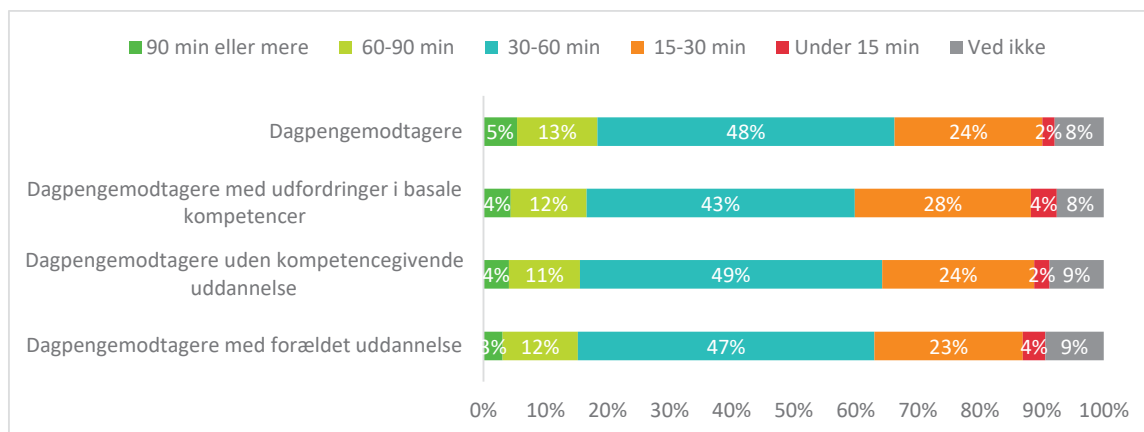
Et fokuspunkt blandt de interviewede er også **bevidstheden om, at de bruger dagpengeperioden til uddannelse, og derved risikerer at stå ringere økonomisk, hvis de ikke kan få job umiddelbart i forlængelse af uddannelse.**

Jo højere kompensation, desto mindre opleves økonomi som barriere blandt de interviewede. Det skal dog bemærkes, at nogle interviewpersoner gav udtryk for, at det var i orden med en periode med indtægtsnedgang under uddannelse, ligesom enkelte (under uddannelse) tilkendegav, at de havde sparet op for at kunne have råd til uddannelse.

5.2 DAGPENGEMODTAGERES VURDERING AF TRANSPORTTID OG FAMILIEFORPLIGTELSE SOM BARRIERER

I forhold til villighed til at bruge tid på transport til en uddannelsesinstitution så svarer **knap halvdelen, at de er villige til at bruge 30 til 60 minutter på transport** til en uddannelsesinstitution. Knap hver femte dagpengemodtager er parat til at have mere end 60 minutters transporttid til en uddannelsesinstitution. Som det fremgår af figuren, er der kun mindre forskelle mellem dagpengemodtagere generelt og delmålgrupperne med størst behov for uddannelse. Der er dog en lidt større andel blandt dagpengemodtagere med udfordringer i de basale kompetencer, som kun er parate til at have en transporttid på mellem 15 og 30 minutter.

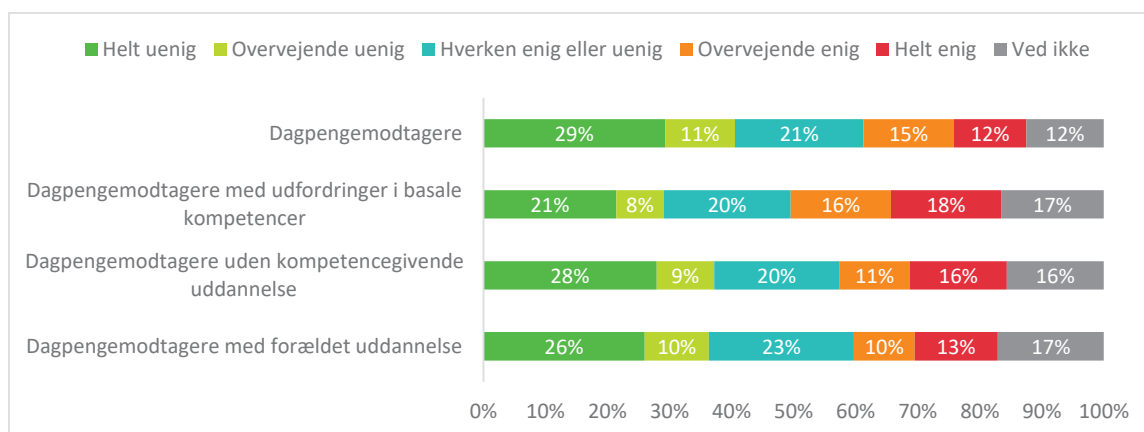
Figur 20: Villighed til transporttid til uddannelsesinstitution

(Andele af besvarelser for spørgsmålet: "Hvor lang transporttid til en uddannelsesinstitution vil du være parat til at have, hvis du skulle gå i gang med en uddannelse?". Dagpengemodtagere vægtet N = 3188)

Der er generelt stor variation i, hvor stor betydning dagpengemodtagere tillægger familieforpligtelser i forhold til opstart af uddannelse. 29 % af dagpengemodtagerne svarer, at de er 'Helt enig' eller 'Overvejende enig' i, at daglige familieforpligtelser gør det vanskeligt for dem at påbegynde en uddannelse. Svarerne fra delmålgrupperne uden kompetencegivende uddannelse og dagpengemodtagere med forældet uddannelse placerer sig tæt på dagpengemodtagere generelt. **Dagpengemodtagere med udfordringer i basale kompetencer er den gruppe, hvor flest erklærer sig helt eller overvejende enige i, at daglige familieforpligtelser gør det svært for dem at tage en uddannelse.** Noget af forklaringen for dette mønster kan skyldes, at delmålgrupper af dagpengemodtagere med udfordringer i basale kompetencer indeholder en større andel af personer med udenlandsk herkomst. Selvstændige kryds lavet på spørgsmålet om familieforpligtelser på tværs af herkomst viser, at udenlandske personer i højere grad ser familieforpligtelser som barriere for uddannelse, end personer med dansk herkomst.

Figur 21: Familieforpligtelsers betydning for oplevede muligheder for at tage en uddannelse

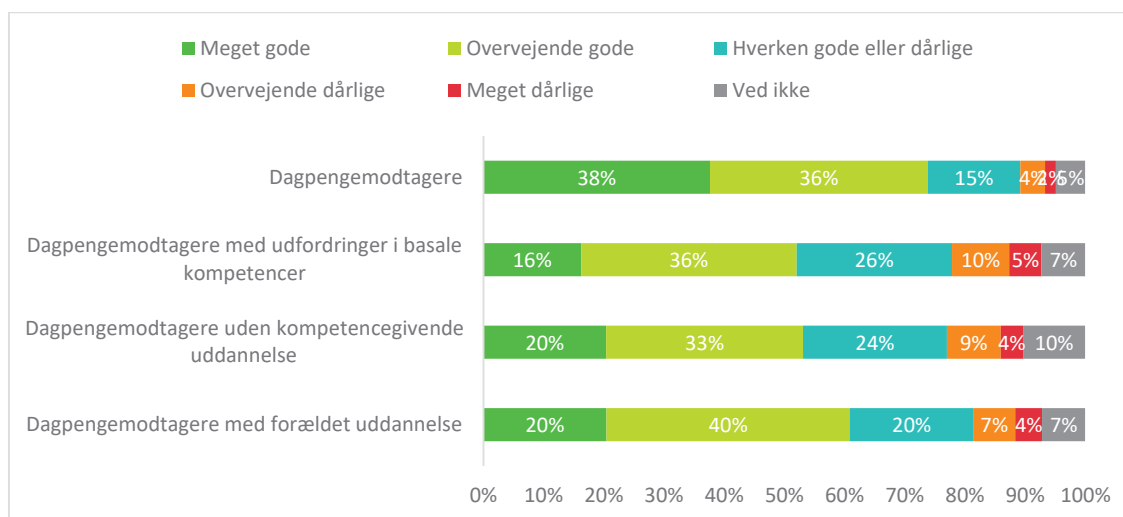
(Andele af besvarelser for spørgsmålet: "Hvor enig eller uenig er du i, at daglige familieforpligtelser (fx aflevering og hentning af børn i

institution og fritidsaktiviteter, pasning af syge forældre eller lignende) vil gøre det svært for dig at tage en uddannelse?”.
Dagpengemodtagere vægtet N = 3188)

5.3 TIDLIGERE DÅRLIGE SKOLEERFARINGER SOM OPLEVET BARRIERE

Tidligere dårlige erfaring med skole og uddannelse kan være en barriere for påbegyndelse af uddannelse. I nedenstående figur kan det ses, at 6 % af den samlede gruppe af dagpengemodtagere har meget dårlige eller overvejende dårlige erfaringer med skole, mens det samme er gældende for 11-15 % af dagpengemodtagere med størst behov for uddannelse. Andelen, der har meget gode eller overvejende gode erfaringer med skole og uddannelse, er for hovedgruppen 74 %, mens den for de dagpengemodtagere med størst behov er 52-60 %. De tre delmålgrupper med størst behov har en signifikant forskellig fordeling sammenlignet med dagpengemodtagerne under ét.

Figur 22: Tidligere erfaringer med skole og uddannelse

(Andele af besvarelser for spørgsmålet: "Hvordan vil du samlet set beskrive dine erfaringer med at gå i skole?". Dagpengemodtagere N = 3188, Dagpengemodtagere med udfordringer i basale kompetencer N = 478, Dagpengemodtagere uden kompetencegivende uddannelse N = 574 og Dagpengemodtagere med forældet uddannelse N = 267).

5.4 HVORDAN PÅVIRKER OPLEVEDE BARRIERER MOTIVATIONEN FOR UDDANNELSE

Igennem multipel regressionsanalyse er det undersøgt, hvorvidt der er signifikant sammenhæng mellem oplevede barrierer og interesse for påbegyndelse af minimum én uddannelses- eller kursustype, når der kontrolleres for potentielle forskelle i baggrundskarakteristika og motivationsorienteringer.

Regressionsanalysen viser ikke mange signifikante sammenhænge for delmålgrupperne¹¹.

I forhold til økonomiske barrierer ses det, at **dagpengemodtagere uden kompetencegivende uddannelse har signifikant større interesse for uddannelse, hvis de oplever det som værende økonomisk muligt at påbegynde en uddannelse på 100 % dagpengesatsen**. For den samlede gruppe af dagpengemodtagere genfindes samme signifikante sammenhæng.

På tværs af de tre delmålgrupper ses der ikke nogen signifikant sammenhæng mellem daglige familieforpligtigelser og interesse for påbegyndelse af en uddannelse. For den samlede gruppe af dagpengemodtagere ses der heller ingen signifikant sammenhæng.

I forhold til transportvillighed kan det ses, at **dagpengemodtagere uden kompetencegivende uddannelse, som har stor villighed til lang transporttid til en uddannelsesinstitution, har en signifikant højere interesse for uddannelse**. Blandt delmålgruppen med forældet uddannelse har de med lavest transportvillighed signifikant større interesse end de med en transportvillighed på 30-60 minutter, men de har ikke større interesse, end de med transport villighed over 60 minutter. For den samlede gruppe af dagpengemodtagere kan det ses, at interessen for påbegyndelse af uddannelse er højest hos de med størst transportvillighed.

Endeligt kan det ses, at der **kun for gruppen af dagpengemodtagere med udfordringer i basale kompetencer ses en signifikant sammenhæng med dårlige skoleerfaringer**, hvor de med dårlige skoleerfaringer gennemsnitligt har lavere interesse for uddannelse.

¹¹ Dette kan til dels skyldes, at antallet af personer i delmålgrupperne er relativt lavt, hvilket mindsker den statistisk kraft, hvor på forskelle kan siges ikke at være forekommet tilfældigt.

DISCUS

Nørregade
8000 Aarhus C , Denmark
T: +45 7020 2229
E: discus@discus.dk
www.discus.dk

EPINION AARHUS

Hack Kampmanns Plads 1-3
8000 Aarhus C , Denmark
T: +45 87 30 95 00
E: aarhus@epinion.dk
www.epinionglobal.com

1. METODEAFSNIT

1.1 DESKRIPTIVE- OG STATISTISKE ANALYSER

Rapporten er baseret på en lang række både deskriptive og statistiske analyser af besvarelser fra spørgeskemaundersøgelse i kobling med relevante registerdata. Der kan ikke drages kausaltolkning på analyserne.

I fordelingsanalyserne undersøger vi, hvorvidt hovedgruppen og de tre delmålgrupper adskiller sig på forskellige karakteristika og holdningsspørgsmål.

For at vurdere, om der er en statistisk signifikant forskel mellem hovedgruppen og delmålgrupperne i deres besvarelser, anvender vi en χ^2 -test. χ^2 -testen viser, hvor stor sandsynlighed, der er for, at de observerede forskelle mellem to grupper er reelle og ikke opstået tilfældigt.

I rapporten omtales resultater som signifikante, hvis de har et signifikansniveau på p-værdi under 0,05, hvilket betyder at der er under 5% sandsynlighed for, at forskellen eller sammenhængen er opstået tilfældigt. Signifikansniveauet på p-værdi under 0,05 er det typiske niveau at vælge inden for økonomi, psykologi og socialforskning.

Vi anvender i analysen multiple regressioner til at analysere sammenhænge mellem bl.a. interesse for opstart på uddannelse og motivationsorientering, når der kontrolleres for en række andre relevante karakteristika. Regressionsanalyserne gør det muligt at undersøge sammenhænge mellem to karakteristika, når vi samtidig holder værdien af en række andre karakteristika konstante. Med regressionsanalyserne her ønsker vi eksempelvis at undersøge, hvorvidt respondenternes niveau af en given motivationsorientering hænger sammen med deres niveau af interesse for påbegyndelse af uddannelse, samt om sammenhængen er positiv eller negativ.

I bilag 2 fremgår en samlet tabel med regressionsanalyser af interessen for uddannelse for hovedgruppen og delmålgrupperne. I tabellen afrapporteres regressionskoefficienter for alle variabler, samt en angivelse af, om koefficienterne er statistisk signifikante.

Hver regressionskoefficient skal tolkes ud fra de inddragede variabler, og det er vigtigt at nævne, at der kan eksistere relevante observerbare- og ikke observerbare variabler, som der ikke tages fuldkommen hensyn til i modellen, et eksempel herpå kan være dagpengemodtagernes IQ.

1.2 STATISTISK SIGNIFIKANS

Analysen er foretaget på en stikprøve af dagpengemodtagere (som er vægtet repræsentativ), og derfor indeholder alle rapportens fordelings- og sammenhængsanalyser statistisk usikkerhed.

Den statistiske usikkerhed er naturlig i undersøgelser som denne, hvor vi forklarer populationsmønstre ud fra vores stikprøveresultater. Derfor tester vi også fordelingsanalyserne med χ^2 -test, samt forholder os til p-værdierne i regressionsanalyserne.

Der er flere faktorer, som præger den statistiske usikkerhed i analyserne, men en faktor, som er væsentlig at gøre opmærksom på, er stikprøvestørrelse. Alt andet lige er det således, at jo større en stikprøve er, jo mindre statistisk usikkerhed er der behæftet på et resultat. I denne rapport's hovedgruppe er antallet af respondenter relativt stort med 3188 respondenter, mens antallet af respondenter i delmålgrupperne er en del mindre med 267-574 respondenter. Særligt for de multiple regressioner vil det derfor, alt andet lige, være svære at påvise statistisk signifikante sammenhænge for delmålgrupperne sammenlignet med hovedgruppen.

1.3 DATAKILDER

I borgeranalysen er der gennemført følgende delundersøgelser:

- En stor **spørgeskemaundersøgelse** blandt 8001 dagpengemodtagere eller tidligere dagpengemodtagere
- En **kobling af surveydata med relevant registerdata** på cpr-niveau
- **Supplerende kvalitative telefoninterviews** med 26 borgere (forskellige typer af ledige og typer af uddannelse).
- **Desk-research af relevante analyser**

1.3.1 Spørgeskemaundersøgelsen

Spørgeskemaundersøgelsen er foretaget på en stikprøve på 8001 personer, hvoraf 6001 (76 %) var dagpengemodtagere og 2000 (24 %) var tidligere dagpengemodtagere ved stikprøveudtrækket. Der er i alt indsamlet 4.346 svar, hvilket giver en samlet svarprocent på 54,3 %.

Stikprøven er blevet dannet i samarbejde med Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering, med henblik på at kunne udtale sig med mindst mulig statistisk usikkerhed om personer i dagpengesystemet, der deltager i kursus- og uddannelses tilbud, samtidig med at generelle persongrupper i dagpengesystemet også indfanges. Stikprøven er derfor disproportionalt udvalgt på flere parametre bl.a. tid på dagpenge, deltagelse i uddannelse og kurser under ledighed.

På grund af det disproportional stikprøveudtræk, er der foretaget vægtning af det indsamlede data. Denne proces medvirker til at korrigere, så undersøgelsens resultater kan anses som repræsentative for hele undersøgelsens målgruppe. I den anvendte vejematrice har følgende oplysninger indgået; ledighedslængde, deltagelse i kurser og uddannelse under ledighed, beskæftigelsesstatus, alder, køn, region, herkomst, civilstatus og a-kassemedlemskab.

Det anvendte spørgeskema består af 30-40 spørgsmål, som blandt andet omhandler, viden om uddannelses tilbud, interesse for uddannelse, motivation for påbegyndelse af uddannelse, oplevede barriere og baggrundsspørgsmål. Spørgeskemaet kan ses i bilag 6.

1.3.2 Registerbaseret data

Der er i forbindelse med projektet blevet anvendt flere registerbaserede datakilder.

Forløbsdatabasen DREAM har været den primære datakilde til dannelse af stikprøven for spørgeskemaundersøgelsen og den efterfølgende vægtning af data. DREAM-databasen er desuden

også blevet anvendt i forbindelse med analysen, hvor der har indgået oplysninger om alder, herkomst, køn, civilstand, ledighedslængde, ledighedshistorik, a-kassemedlemskab mm. Danmarks Statistiks UDDA-database, med oplysning om højest fuldførte uddannelse, er blevet brugt både i analysen og til dannelse af delmålgruppen af dagpengemodtagere uden kompetencegivende uddannelse og delmålgruppen af dagpengemodtagere med forældet uddannelse. Derudover er databaserne VEU, UDFK, KOTRE og FAM fra Danmarks Statistiks også blevet anvendt i forbindelse med analysen.

1.3.3 Interviewdata

Kvalitative telefoninterviews

Analysens supplerende kvalitative datagrundlag udgøres af interviews med 26 nuværende og tidligere dagpengemodtagere. Interviewene er udført som semistrukturerede telefoninterviews

Interviewpersonerne er rekrutteret blandt survey-respondenterne, og samlet ud fra deres besvarelser. Interviewpersonerne er alle enten ufaglærte, faglærte med forældet uddannelse eller har udfordringer i basale kompetencer. Interviewundersøgelsen er dermed målrettet de med størst behov for uddannelse ud fra de tre delmålgrupper, der arbejdes med i analysen. Heri indgår både dagpengemodtagere der i surveyen har angivet høj og lav interesse i uddannelse. Der indgår både dagpengemodtagere der har og ikke har deltaget i uddannelse. Og der indgår både dagpengemodtagere der fortsat er ledige og tidligere dagpengemodtagere, der har fået job.

Databehandling

Alle interviews er optaget og transskriberet efterfølgende. Alle transskriptioner er kodet i et kvalitativt analyseprogram og analyseret i en tematisk matrix, der giver mulighed for at se på tværs af relevante temaer, for at kunne identificere mønstre i udsagnene på tværs af de enkelte interviews.

1.4 HOVEDGRUPPEN OG DELMÅLGRUPPERNE

I analysen arbejdes der med 4 grupper, en hovedgruppe bestående af alle dagpengemodtagere og 3 delmålgrupper bestående af dagpengemodtagere med størst behov for uddannelse.

De 3 delmålgrupper med størst behov for uddannelse er; dagpengemodtagere med udfordringer i basale kompetencer, dagpengemodtagere uden kompetencegivende uddannelse og dagpengemodtagere med forældet uddannelse.

Den første delmålgruppe, **dagpengemodtagere med udfordringer i basale kompetencer**, er dannet ved brug af spørgeskemaundersøgelsen, og indeholder de dagpengemodtagere, som har tilkendegivet, at de har vanskeligt ved at læse, skrive og/eller regne. Delmålgruppen af **dagpengemodtagere uden kompetencegivende uddannelse** er dannet på baggrund af registeroplysninger, hvor dagpengemodtagere inkluderes i gruppen, hvis deres højeste uddannelse er enten grundskole eller gymnasial uddannelse. Den sidste delmålgruppe af **dagpengemodtagere med forældet uddannelse** består af personer, hvis højeste uddannelse er enten en erhvervsfaglig-

eller kort videregående uddannelse, hvor dato for gennemførsel af højeste uddannelse ligger før år 2014. Samtidig skal personerne, som inkluderes i gruppen i spørgeskemaundersøgelsen, have tilkendegivet, at de i de sidste 5 år ikke har arbejdet inden for det område, hvor de er uddannet.

I nedenstående tabel kan antallet af personer i hovedgruppen og de tre delmålgrupper ses.

Oversigt over hovedgruppen og delmålgruppernes størrelse	
	Repræsentativt vægtet N
Dagpengemodtagere	3188
Dagpengemodtagere med udfordringer i basale kompetencer	478
Dagpengemodtagere uden kompetencegivende uddannelse	574
Dagpengemodtagere med forældet uddannelse	267

Delmålgruppen af dagpengemodtagere med udfordringer i basale kompetencer er ikke gensidigt udelukkende med de to andre delmålgrupper, og der er derfor et mindre overlap mellem grupperne. Der er ikke noget overlap mellem delmålgruppen uden kompetencegivende uddannelse og delmålgruppen med forældet uddannelse, da disse grupper har forskellige betingelser i forhold til uddannelsesniveau.

I tabellen nedenfor kan overlappet mellem delmålgruppen af dagpengemodtagere med udfordringer i basale kompetencer og de to resterende grupper ses. Overlappet er vist i antal og i procent.

Oversigt over overlap mellem delmålgrupperne		
	Antal	% Overlap
Dagpengemodtagere med udfordringer i basale kompetencer // Dagpengemodtagere uden kompetencegivende uddannelse	143	30 % (25 %)
Dagpengemodtagere med udfordringer i basale kompetencer // Dagpengemodtagere med forældet uddannelse	45	9 % (17 %)

(Procenten er vist med udgangspunkt i det samlede antal dagpengemodtagere med udfordringer i basale kompetencer, i parentes er procenten vist med udgangspunkt i den anden givne delmålgruppe)

BILAG 1

Følgende bilag viser tabel over hvilke spørgsmål, der er blevet anvendt til af definere hver af de fem motivationsorienteringer, derudover fremgår reliabilitets test af de indekserede motivationsorienteringsmål også af tabellen i form af Cronbach's Alpha værdier. Reliabiliteten for alle fem indeksemål er accepteret.

Konstruktionen af motivationsorienteringsindeksene er foregået ved, at alle "Ved ikke" besvarelser i de definerede spørgsmål frasorteres, hvorefter de resterende svarangivelser er blevet skaleret fra 0 til 100. Ved spørgsmål, hvor positiv tilkendegivelse signalere tilbøjelighed til at være motiveret, ser skaleringen således ud: 0 = "Helt uenig", 25 = "uenig", 50 = "Hverken enig eller uenig", 75 = "Enig" og 100 = "Helt enig". Det antages at længden mellem svarudfaldene er lige lange, og at "Hverken enig eller uenig" er det naturlige balancepunkt. Denne tilgang anvendes hyppigt i lignende undersøgelser og anses derfor for uproblematisk i forhold til analyserne. Når alle spørgsmål, der definerer en given motivationsorientering er skaleret, udregnes der gennemsnitsscores på tværs af spørgsmålene, hvilket er motivationsorienteringsmålet. Det er besluttet, at der kun udregnes motivationsorienteringsmål, for personer der har svaret målbart (andet end "Ved ikke") på over halvdelen af spørgsmålene der definere en given motivationsorientering.

Oversigt over dannelse af mål for motivationsorienteringer og Cronbach's Alpha

Motivationstype	Spørgsmål: Hvor enig eller uenig er du i	Cronbach's Alpha
Retningsmotivation	• Uddannelse vil ikke aktuelt forbedre mine jobmuligheder • Uddannelse forbedrer mine chancer for at blive i et job i længere tid • Uddannelse øger mine chancer for at få en højere løn • Uddannelse gør det lettere for mig at skifte til branche eller til et andet arbejdsområde • Jeg føler, det er for sent i mit arbejdsliv at gå i gang med en uddannelse	0,696
Nødvendighedsmotivation	• Jeg har/havde brug for uddannelse for at være attraktiv for en arbejdsgiver • Jeg har/havde brug for uddannelse for at være sikker på at have et job i fremtiden	0,879
Relationsmotivation	• Mine tidligere arbejdsgivere og kollegaer har opfordret mig til at tage mere uddannelse • Min familie og mine venner har opfordret mig til at tage mere uddannelse • Jobcenteret eller a-kassen har opfordret mig til at tage mere uddannelse	0,678
Mestringsmotivation	• Jeg er sikker på, at jeg kan lære det, der undervises i på en uddannelse • Jeg er sikker på, at jeg kan få bedre karakterer end de fleste andre deltagere på en uddannelse • Jeg er <u>ikke</u> sikker på, at jeg kan gennemføre en uddannelse	0,583

Praktiskmotivation	• Det skal være helt klart, hvilke jobfunktioner og arbejdsopgaver uddannelsen giver mig adgang til • Der skal undervejs i uddannelsen være mulighed for at afprøve det, man har lært i praksis • Der skal være en ligelig fordeling mellem praktiske opgaver og mere boglige opgaver • Undervejs i uddannelsen skal man kunne komme i kontakt med virksomheder, som man bagefter kan søge job hos	0,767
--------------------	---	-------

BILAG 2

Følgende bilag indeholder den samlede multiple regressionstabel, for hovedgruppen og delmålgrupperne.

De multiple regressionsmodeller er lavet, som en lineær sandsynlighedsmodel ved OLS regression med en binær 0-1 afhængig variabel. Den afhængige variabel antager værdien 1, hvis respondenter har stor interesse for opstart på minimum ét afklarings-, uddannelses- og kursusforløb¹, og 0 hvis respondenter ikke har. I modellen er der blevet korrigeret for heteroskedastiske standardfejl. Statistikprogrammet STATA er anvendt til udregning af regressionerne.

Nedenstående formel beskriver den multipleregressionsmodel, der er anvendt:

$$\hat{Y} = \alpha + \beta_1 X_1 + \beta_2 X_2 + \dots + \beta_k X_k + \varepsilon$$

$\hat{Y}$ er den forventede værdi på den afhængige variabel (interesse for opstart på uddannelse), α er konstanten, β er koefficienterne for de inddragede variable, X er de inddragede variable, og ε er residualtet, som angiver forskellen mellem den forventede værdi og den observerede værdi.

De inddragede uafhængige variable relaterer sig til motivationsorientering, oplevelse af barriere for uddannelse samt baggrundskarakteristika.

De fem motivationsorienteringer er skaleret 0-100, mens de resterende uafhængige variable er dummyvariable, som går fra 0-1.

I dummyvariableerne kan referencekategorien enten ses indskrevet i tabellen eller implicit i variabelnavnet. Ved aldersdummyerne kan referencekategorien eksempelvis ses indskrevet "Under 30 år", mens dette ikke er tilfældet for herkomstdummyen, hvor referencen implicit fremgår fra variabelnavnet "Herkomst – Dansk". Referencen er altså en person med ikke-dansk herkomst.

¹ Variablen er dannet på baggrund af interessesmål for syv afklarings-, uddannelses- og kursusforløb. Respondenter tildeles værdien 1 hvis de ved minimum en af afklarings-, uddannelses- eller kursusforløb har angivet en høj eller meget høj interesse for opstart, mens en respondent tildeles værdien 0 hvis det ikke er tilfældet.

Samlet regressionstabel for hovedgruppen og de tre delmålgrupper

(Note signifikansniveau: *=0,1, **=0,05, ***=0,01. Regression foretaget med robuste standardfejl. Vægtet N vist, uvægtet N i parentes)

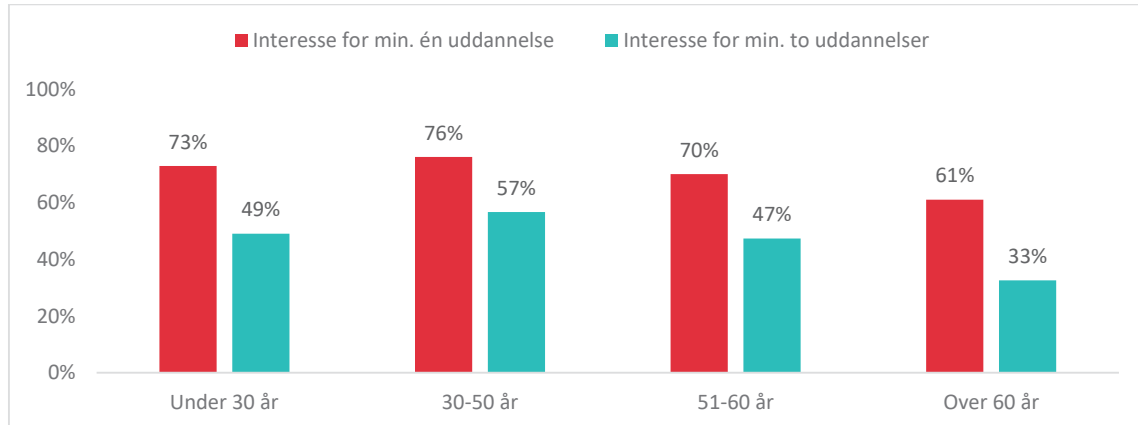
	Dagpengemodtagere	Dagpenge- modtagere med udfordringer i basale kompetencer	Dagpenge- modtagere uden kompetencegivende uddannelse	Dagpenge- modtagere med forældet uddannelse
Retningsmotivation	0,00310 ***	0,00081	0,00148	0,00045
Nødvendighedsmotivation	0,00130 ***	0,00121	0,00274 **	0,00406 ***
Relationsmotivation	0,00124 ***	0,00193 **	0,00047	0,00066
Mestringsmotivation	0,00146 **	0,00233 *	0,00125	0,00557 ***
Praktiskmotivation	0,00113 **	0,00147	0,00024	0,00248
SU	0,01067	0,03301	0,02377	-0,04618
80 % dagpengesats	0,04898 *	0,01390	0,06101	0,11860 *
100 % dagpengesats	0,10969 ***	0,11389	0,15804 **	-0,16387 **
Transportvillighed (under 30 min.)				
Transportvillighed (30-60 min.)	0,05724 **	0,06238	0,22798 ***	-0,16144 **
Transportvillighed (over 60 min.)	0,06861 **	0,07800	0,27333 ***	-0,07757
Transportvillighed (Ved ikke)	-0,09536 *	-0,04041	-0,00448	-0,11474
Familieforpligtigelser – Gør uddannelse svært	-0,00664	-0,03119	0,00545	-0,06044
Ingen børn				
1 barn	-0,06541 **	-0,08000	-0,04434	-0,04236
2 børn	-0,02231	0,05443	-0,00558	-0,03850
3 eller flere børn	-0,10307 *	-0,15675	-0,10948	-0,00729
Skoleerfaringer – Har dårlige erfaringer	-0,01790	-0,18347 **	-0,06792	0,11239
Helbred - Fremragende eller meget godt helbred	-0,01447	-0,03413	-0,02463	0,10127
Økonomisk tryk – Meget økonomisk tryk som ledig	-0,03056	-0,05115	0,00433	0,00993
Kendskab - Godt kendskab til uddannelsesstilbud	0,08012	0,02933	0,04306	-0,01001
Mere end én samtale om uddannelse				
Én samtale om uddannelse	-0,01911	0,08681	-0,01926	-0,04217
Ingen samtale om uddannelse / Ved ikke	-0,04091	0,04121	-0,04661	0,00605
Herkomst - Dansk	-0,08229 ***	-0,00088	-0,04646	0,17848 **
Civilstatus - Gift	0,03992 *	0,07907	0,03801	-0,12573 **
Køn - Mand	0,01274	0,06887	-0,04835	0,01273
A-kasse - Medlem af faglært eller ufaglært a-kasse	0,05089 **	0,08592	0,08954	0,06855
Under 30 år				
30-50 år	0,01699	-0,00824	-0,01017	-0,03335
Over 50 år	0,01444	-0,12929 *	-0,09537	-0,06944
1 ledighedsforløb de seneste 5 år				
2-4 ledighedsforløb de sidste 5 år	0,01216	-0,01816	-0,03611	0,01941
Over 4 ledighedsforløb de sidste 5 år	0,02788	-0,01071	-0,10887	0,07465
8-26 uger på dagpenge				
27-52 uger på dagpenge	-0,07209 ***	-0,09782	-0,10392 **	0,02182
Over 52 uger på dagpenge	-0,03174	-0,11515 *	-0,01173	-0,05965
Kompetencer - Udfordret i basale kompetencer	0,04505 *		0,01689	-0,03516
Grundskole				
Gymnasial uddannelse	0,01910	-0,00604	-0,01108	
Erhvervsuddannelse	0,04537	0,06829		
Kort videregående uddannelse	0,04624	0,13604		0,01454
Mellemlang videregående uddannelse	0,02605	0,13471		
Lang videregående uddannelse	0,04478	0,10400		
Forældet uddannelse - Har forældet uddannelse	-0,02157	-0,04959		
Konstant	0,11412	0,12405	0,13978	-0,06700
R2	0,18	0,25	0,32	0,38
N	2701 (2887)	368 (435)	454 (618)	207 (323)

BILAG 3

Følgende bilag indeholder fordelinger for udvalgte parametre på tværs af aldersgrupperne; under 30 år, 30-50 år, 51-60 år og over 60 år.

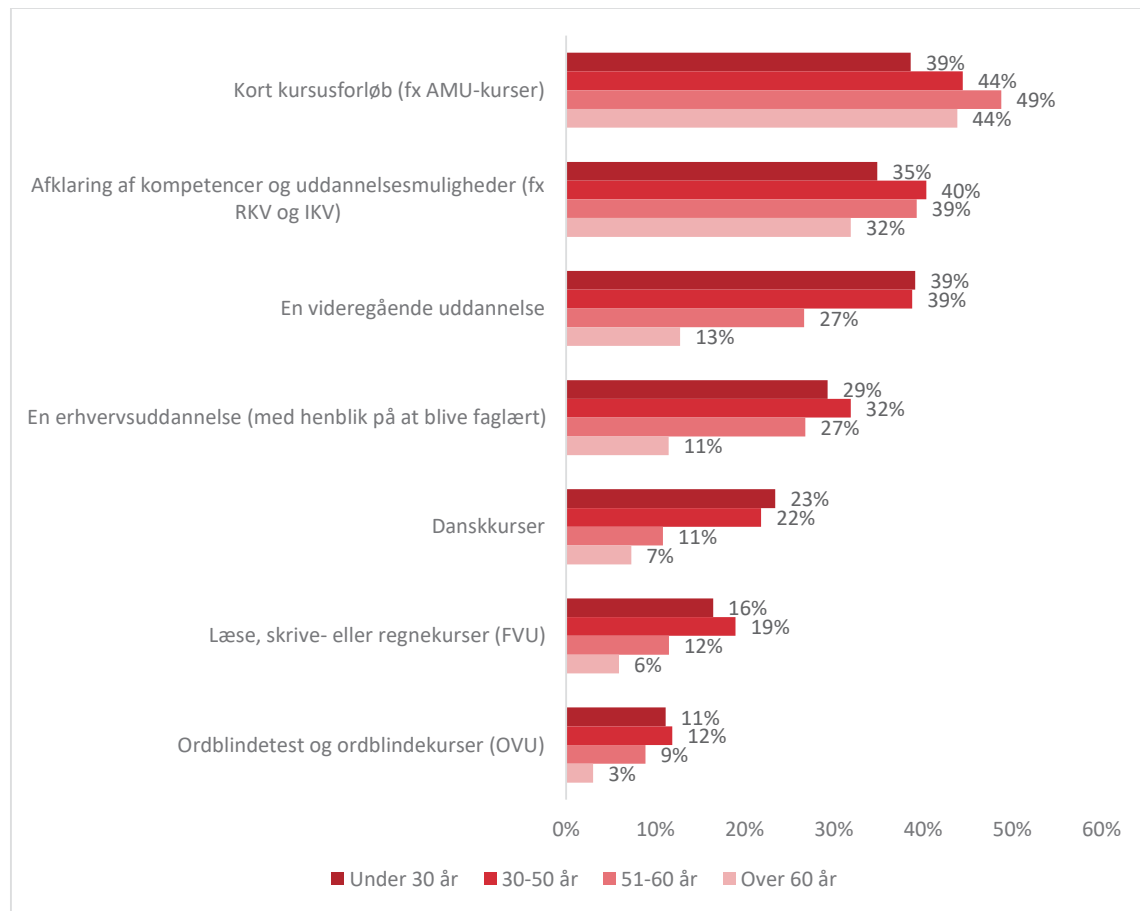
Figurerne viser krydsfordelinger om interesse for opstart på uddannelser, viden om uddannelsesmuligheder, samtaler med jobcenter/a-kasse om uddannelse, oplevede økonomiske barrierer samt fordeling for hver af de fem motivationsorienteringer.

Andel med interesse for min. ét og min. to af de overordnede afklarings-, uddannelses- eller kursusforløb

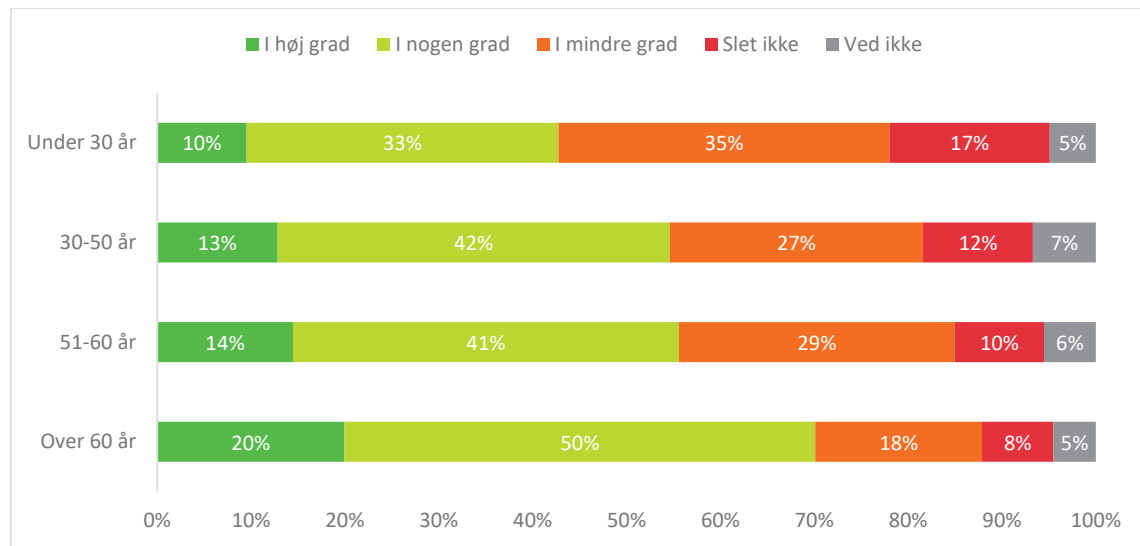
(Andele af besvarelser for spørgsmålet: "På en skala fra 1 til 5, hvor interesseret er du lige nu for at gå i gang med følgende typer af afklarings-, uddannelses- og kursusforløb?". Dagpengemodtagere N = 3188, Dagpengemodtagere med udfordringer i basale kompetencer N = 478, Under 30 år N = 803, 30-50 år N = 1490, 51-60 år N = 656, Over 60 år N = 238).

Andel med interesse for opstart på hver af de syv typer af afklarings-, uddannelses- og kursusforløb

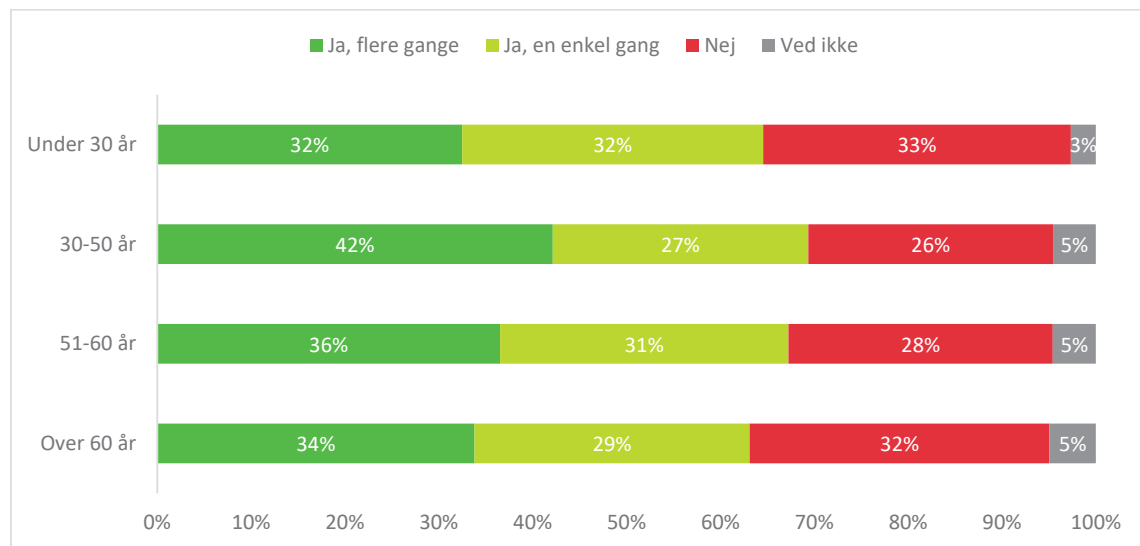
(Andele af besvarelser for spørgsmålet: "På en skala fra 1 til 5, hvor interesseret er du lige nu for at gå i gang med følgende typer af afklarings-, uddannelses- og kursusforløb?". Under 30 år N = 803, 30-50 år N = 1490, 51-60 år N = 656, Over 60 år N = 238).

Selvoplevet vidensniveau om uddannelsesmuligheder

(Andele af besvarelser for spørgsmålet: "I hvilken grad har du viden om, hvilke uddannelsesmuligheder der er for dagpengemodtagere?". Under 30 år N = 803, 30-50 år N = 1490, 51-60 år N = 656, Over 60 år N = 238).

Andele som har drøftet muligheder for uddannelse med jobcenter eller a-kasse

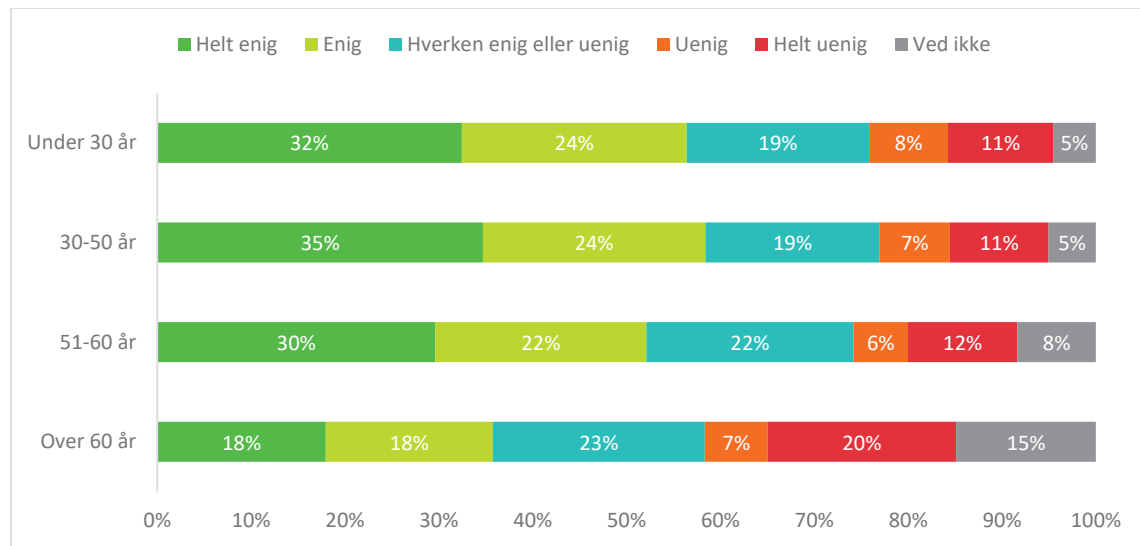
(Andele af besvarelser for spørgsmålet: "Har du undervejs i dit ledighedsforløb drøftet dine muligheder for uddannelse med dit jobcenter eller a-kasse?". Under 30 år N = 803, 30-50 år N = 1490, 51-60 år N = 656, Over 60 år N = 238).

Betydning af størrelsen på den økonomiske understøttelse under uddannelse

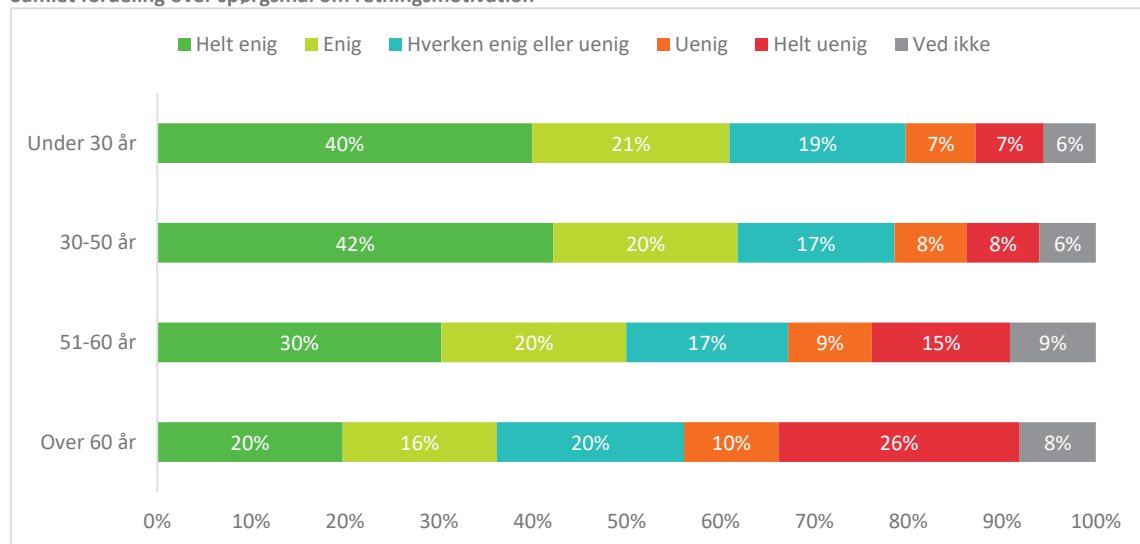
(Andele af besvarelser for spørgsmålet: "Tror du at du ville have råd til at gå i gang med uddannelse, hvis din indkomst under uddannelse var på... 'SU', '80 % af dagpengesatsen', '100 % af dagpengesatsen'. Under 30 år N = 803, 30-50 år N = 1490, 51-60 år N = 656, Over 60 år N = 238).

Samlet fordeling over spørgsmål om nødvendighedsmotivation

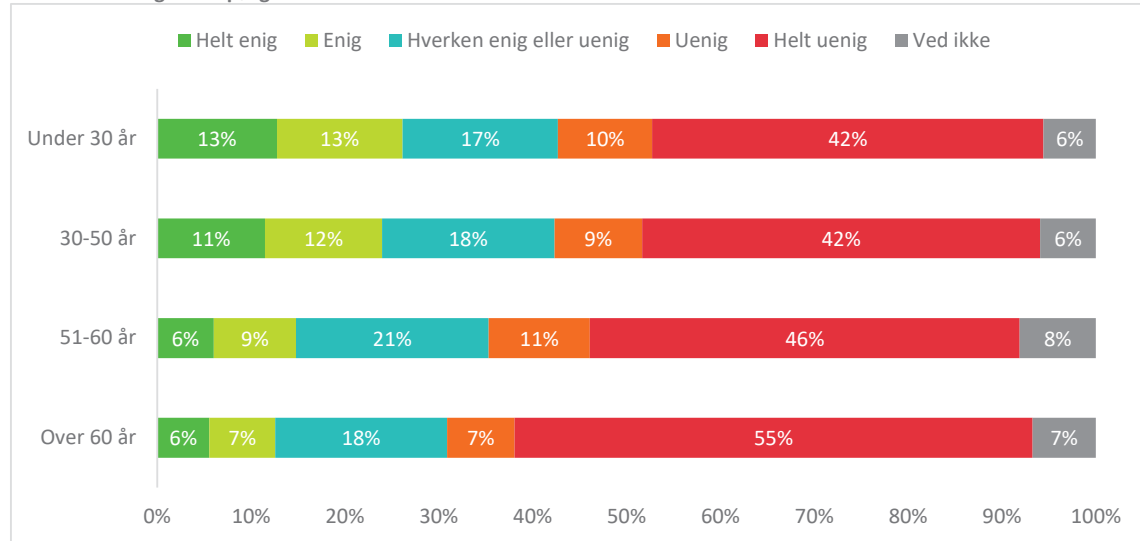
(Andele af besvarelser for udsagnet: "Jeg har brug for uddannelse for at være attraktiv for en arbejdsgiver" og "Jeg har brug for uddannelse for at være sikker på at have et job i fremtiden". Under 30 år N = 803, 30-50 år N = 1490, 51-60 år N = 656, Over 60 år N = 238).

Samlet fordeling over spørgsmål om retningsmotivation

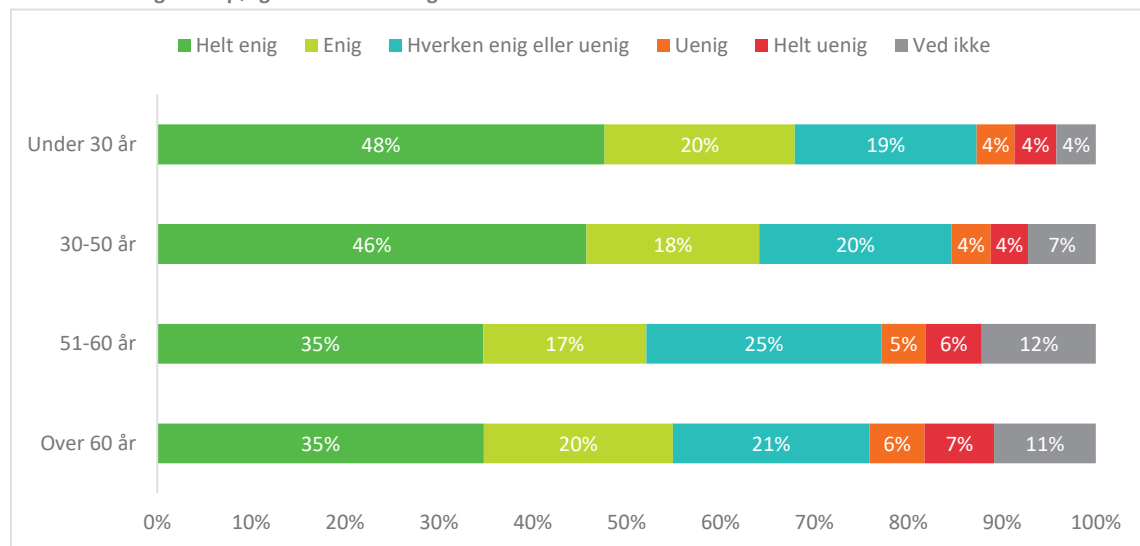
(Andele af besvarelser for udsagnet: "Uddannelse vil ikke aktuelt forbedre mine jobmuligheder" (svarskala er vendt), "Uddannelse forbedrer mine chancer for at blive i et job i længere tid", "Uddannelse øger mine chancer for at få en højere løn", "Uddannelse gør det lettere for mig at skifte til branche eller til et andet arbejdsområde" og "Jeg føler, det er for sent i mit arbejdsliv at gå i gang med en uddannelse" (svarskala er vendt). Under 30 år N = 803, 30-50 år N = 1490, 51-60 år N = 656, Over 60 år N = 238).

Samlet fordeling over spørgsmål om relationsmotivation

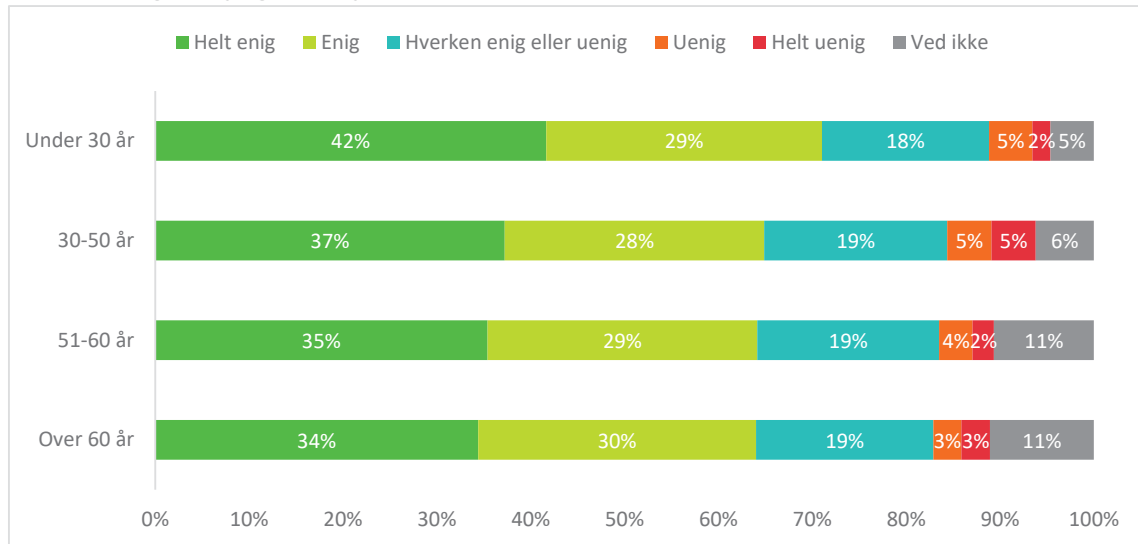
(Andele af besvarelser for udsagnet: "Mine tidligere arbejdsgivere og kollegaer har opfordret mig til at tage mere uddannelse", "Min familie og mine venner har opfordret mig til at tage mere uddannelse" og "Jobcenteret eller a-kassen har opfordret mig til at tage mere uddannelse". Under 30 år N = 803, 30-50 år N = 1490, 51-60 år N = 656, Over 60 år N = 238).

Samlet fordeling over spørgsmål om mestringsmotivation

(Andele af besvarelser for udsagnet: "Jeg er sikker på, at jeg kan lære det, der undervises i på en uddannelse", "Jeg er sikker på, at jeg kan få bedre karakterer end de fleste andre deltagere på en uddannelse" og "Jeg er ikke sikker på, at jeg kan gennemføre en uddannelse" (svarskala er vendt). Under 30 år N = 803, 30-50 år N = 1490, 51-60 år N = 656, Over 60 år N = 238).

Samlet fordeling over spørgsmål om praktiskmotivation

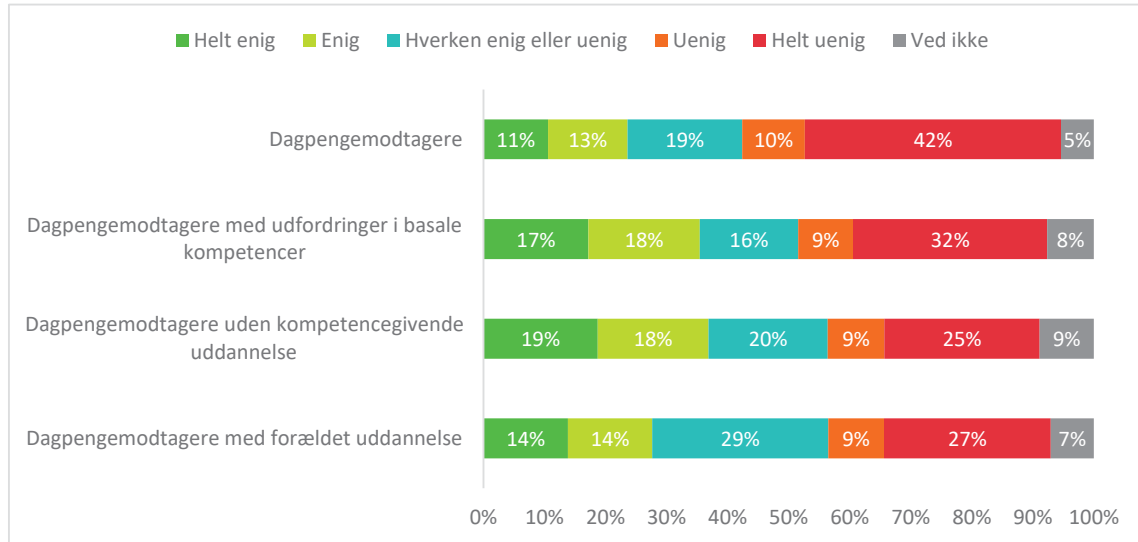

(Andele af besvarelser for udsagnet: "Det skal være helt klart for mig, hvilke jobfunktioner og arbejdsopgaver uddannelsen giver mig adgang til", "Jeg skal undervejs i uddannelsen have mulighed for at afprøve det, jeg har lært i praksis", "Der skal være en ligelig fordeling mellem praktiske opgaver og mere boglige opgaver" og "Undervejs i uddannelsen skal jeg kunne komme i kontakt med virksomheder, som jeg bagefter kan søge job hos". Under 30 år N = 803, 30-50 år N = 1490, 51-60 år N = 656, Over 60 år N = 238).

BILAG 5

Dette bilag viser fordelinger på spørgsmålet om, hvorvidt dagpengemodtagerne har oplevet, at jobcenteret eller a-kassen har opfordret dem til at tage uddannelse. Spørgsmålet er en del af relationsmotivationsindekset. Fordelingerne vises først for hovedgruppen og de tre delmålgrupper og derefter på tværs af alderskategorierne.

Jobcenteret eller a-kassen har opfordret til at tage mere uddannelse

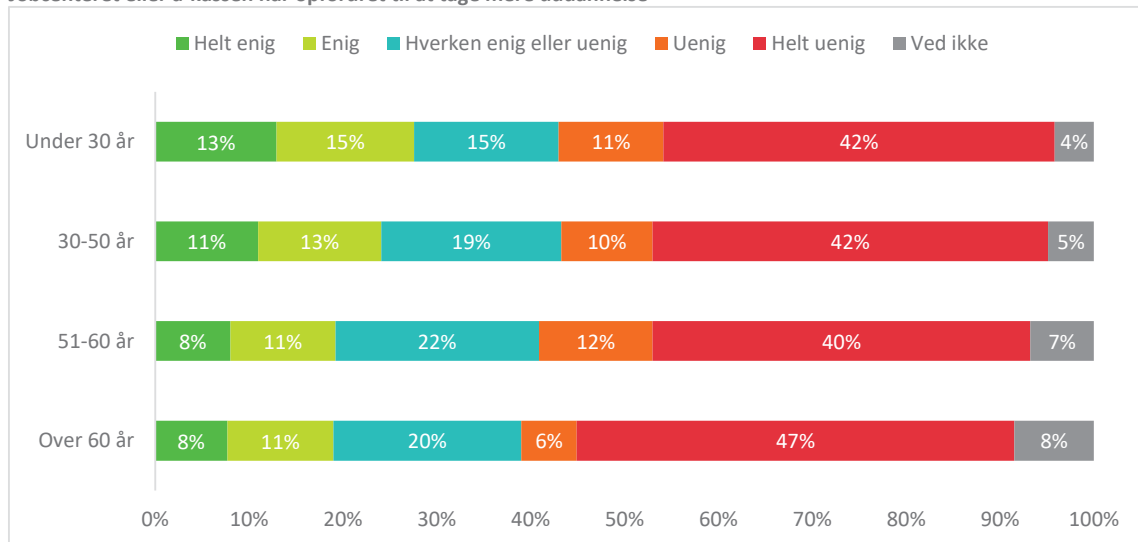

(Andele af besvarelser for udsagnet: "Jobcenteret eller a-kassen har opfordret mig til at tage mere uddannelse".

Dagpengemodtagere N = 3188, Dagpengemodtagere med udfordringer i basale kompetencer N = 478,

Dagpengemodtagere uden kompetencegivende uddannelse N = 574 og Dagpengemodtagere med forældet uddannelse N = 267).

Jobcenteret eller a-kassen har opfordret til at tage mere uddannelse

(Andele af besvarelser for udsagnet "Jobcenteret eller a-kassen har opfordret mig til at tage mere uddannelse". Under 30 år N = 803, 30-50 år N = 1490, 51-60 år N = 656, Over 60 år N = 238).

BILAG 6

Følgende bilag indeholder det spørgeskema, der er blevet anvendt i undersøgelsen. Linjer med rød skrift indikerer enten en overgang i spørgeskemaet eller at der bliver anvendt et filter.

Introduktion

Tak fordi du vil deltage i denne undersøgelse, som Epinion og DISCUS gennemfører på vegne af Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering under Beskæftigelsesministeriet.

Undersøgelsen handler om din interesse for og erfaringer med kurser og uddannelse i din nuværende eller seneste ledighedsperiode, herunder din oplevelse af jobcentrets og a-kassens indsats.

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering vil bruge dine input til den fortsatte kvalitetsudvikling af uddannelsesstilbud til ledige.

Det tager omkring 10-12 minutter at besvare spørgsmålene.

Start

De første spørgsmål i undersøgelsen handler om din nuværende situation og dit kendskab til og erfaring med uddannelse til dagpengemodtagere.

1. (Single) Hvad er din aktuelle beskæftigelsessituation?

(Sæt kun ét kryds)

Jeg modtager dagpenge.....	☐
Jeg er i job	☐
Jeg er på SU.....	☐
Jeg er voksenlærling.....	☐
Jeg er på anden offentlig forsørgelse	
(fx sygedagpenge, kontanthjælp, folkepension)	☐
Andet: _____	☐

<Hvis respondenter i Q1 svarer 'Jeg modtager dagpenge', 'Jeg er på anden offentlig forsørgelse' eller 'Andet'>

2. Hvilke(n) af følgende brancher søger du aktuelt job inden for?

(Sæt gerne flere kryds)

Bygge og anlæg	☐
Handel.....	☐
Industri.....	☐
Kontor og kommunikation	☐
Landbrug og fødevarer.....	☐

Offentlig service	☐
Privat service	☐
Transport.....	☐
Social og sundhed	☐
Undervisning og forskning	☐
Ved ikke <udelukker andre svar>	☐

<Hvis respondenten i Q1 svarer 'Jeg er på SU' eller 'Jeg er voksenlærling'>

3. Hvilke(n) af følgende brancher uddanner du dig aktuelt til arbejde inden for?

(Sæt gerne flere kryds)

Bygge og anlæg	☐
Handel	☐
Industri	☐
Kontor og kommunikation	☐
Landbrug og fødevarer	☐
Offentlig service	☐
Privat service	☐
Transport.....	☐
Social og sundhed	☐
Undervisning og forskning	☐
Ved ikke <udelukker andre svar>	☐

<Hvis respondenten i Q1 svarer 'Jeg er i job'>

4. Hvilke(n) af følgende brancher arbejder du aktuelt inden for?

(Sæt gerne flere kryds)

Bygge og anlæg	☐
Handel	☐
Industri	☐
Kontor og kommunikation	☐
Landbrug og fødevarer	☐
Offentlig service	☐
Privat service	☐
Transport.....	☐
Social og sundhed	☐
Undervisning og forskning	☐
Ved ikke <udelukker andre svar>	☐

5. Hvad er din højeste fuldførte uddannelse?

(Sæt kun ét kryds)

- Grundskole eller kortere ☐
- Gymnasial uddannelse (fx STX, HF, HTX, HHX) ☐
- Erhvervsuddannelse (fx Murer, SOSU, elektriker, frisør) ☐
- Kort videregående uddannelse (op til 3 år)..... ☐
- Mellemlang videregående uddannelse (3 til 5 år)..... ☐
- Lang videregående uddannelse (5 år eller mere)..... ☐

6. Har du inden for de seneste 5 år arbejdet inden for det område, hvor du er uddannet?

(Sæt kun ét kryds)

- Ja ☐
- Nej..... ☐
- Ved ikke..... ☐

<Hvis respondenter i Q1 svarer 'Jeg modtager dagpenge', 'Jeg er på anden offentlig forsørgelse' eller 'Andet'>

7. I hvilken grad har du viden om, hvilke uddannelsesmuligheder der er for dagpengemodtagere?

(Sæt kun ét kryds)

- I høj grad ☐
- I nogen grad ☐
- I mindre grad..... ☐
- Slet ikke ☐
- Ved ikke..... ☐

<Hvis respondenter i Q1 svarer 'Jeg er i job', 'Jeg er på SU' eller 'Jeg er voksenlærling'>

8. Tænk tilbage på dengang du var på dagpenge. I hvilken grad havde du viden om, hvilke uddannelsesmuligheder der er for dagpengemodtagere?

(Sæt kun ét kryds)

- I høj grad ☐
- I nogen grad ☐
- I mindre grad..... ☐
- Slet ikke ☐
- Ved ikke..... ☐

9. Har du som ledig påbegyndt kurser eller uddannelse?

(Sæt gerne flere kryds)

- Korte kursusforløb ☐
- En erhvervsuddannelse ☐
- En videregående uddannelse ☐
- Læse-, skrive- og regnekurser ☐
- Ordblindetest og ordblindekurser ☐
- Danskkurser ☐
- Jeg har deltaget i kurser eller uddannelse, men ved ikke hvilke ☐
- Nej, jeg har ikke deltaget i kurser eller uddannelse som ledig
- <udelukker andre svar> ☐
- Ved ikke <udelukker andre svar> ☐

10. Har du som ledig deltaget i en eller flere af følgende aktiviteter for at afdække dine kompetencer og uddannelsesbehov?

(Sæt gerne flere kryds)

- Individuel kompetencevurdering (IKV) på en uddannelsesinstitution (afklaring op mod fx et AMU kursus) ☐
- Realkompetencevurdering (RKV) på en uddannelsesinstitution (afklaring op mod en erhvervsuddannelse) ☐
- Afklaringsforløb i jobcenter eller a-kasse ☐
- Nej, jeg har ikke deltaget i sådanne aktiviteter <udelukker andre svar> ☐
- Ved ikke <udelukker andre svar> ☐

11. Hvilke af følgende uddannelsesordninger har du hørt om?

(Sæt gerne flere kryds)

- 6 ugers jobrettet uddannelse ☐
- Den regionale uddannelsespulje ☐
- Puljen til opkvalificering inden for mangelområder (mangelpuljen) ☐
- Uddannelsesløft ☐
- Voksenlærlingeordning ☐
- Læse-, skrive- og regnekurser ☐
- Ordblindetest og ordblindekurser ☐
- Anden uddannelse (ordinær uddannelse) ☐
- Har ikke hørt om nogen af ovenstående uddannelsesordninger
- <udelukker andre svar> ☐
- Ved ikke <udelukker andre svar> ☐

<Hvis respondenter i Q11 ikke svarer 'Har ikke hørt om nogen af ovenstående uddannelsesordninger' eller 'Ved ikke', eller hvis respondenter i Q9 ikke svarer 'Nej, jeg har ikke deltaget i kurser eller uddannelse som ledig'>

- 12.** Har du som ledig påbegyndt kurser eller uddannelse under en eller flere af følgende uddannelsesordninger?

(Sæt gerne flere kryds)

6 ugers jobrettet uddannelse	☐
Den regionale uddannelsespulje	☐
Puljen til opkvalificering inden for mangelområder (mangelpuljen).....	☐
Uddannelsesløft	☐
Voksenlærningeordning	☐
Læse-, skrive- og regnekurser	☐
Ordblindetest og ordblindekurser	☐
Anden uddannelse (ordinær uddannelse).....	☐
Nej, jeg har ikke deltaget i nogen af ovenstående ordninger	
<udelukker andre svar>	☐
Ved ikke <udelukker andre svar>	☐

Generelt motivation

Nu vil vi gerne stille dig nogle spørgsmål om din interesse for kurser og uddannelse.

<Hvis respondenter i Q1 svarer 'Jeg modtager dagpenge', 'Jeg er på anden offentlig forsørgelse' eller 'Andet', og hvis respondenter i Q9 svarer ' 'Nej, jeg har ikke deltaget i kurser eller uddannelse som ledig' eller 'Ved ikke'.

- 13.** På en skala fra 1 til 5, hvor interesseret er du lige nu for at gå i gang med følgende typer af afklarings-, uddannelses- og kursusforløb? (5 er ensbetydende med meget interesseret, og 1 er ensbetydende med slet ikke interesseret).

	5 – Meget interesseret	4	3	2	1 – Slet ikke interesseret	Ved ikke
Afklaring af dine kompetencer og uddannelsesmuligheder (fx realkompetencevurdering (RKV), individuel kompetencevurdering (IKV))	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Korte kursusforløb (fx AMU-kurser)	☐	☐	☐	☐	☐	☐

En erhvervsuddannelse (med henblik på at blive faglært)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
En videregående uddannelse	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Læse-, skrive- eller regnekurser (FVU)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ordblindetest og ordblindekurser (OVU)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Danskkurser	☐	☐	☐	☐	☐	☐

<Hvis respondenterne i Q1 svarer 'Jeg modtager dagpenge', 'Jeg er på anden offentlig forsørgelse' eller 'Andet', og hvis respondenterne i Q9 svarer 'Nej, jeg har ikke deltaget i kurser eller uddannelse som ledig' eller 'Ved ikke'.

- 14.** Hvis du tænker tilbage på tiden, hvor du lige var blevet ledig. Var din interesse for at gå i gang med afklarings-, uddannelses- og kursusforløb da større eller mindre end nu?

(Sæt kun ét kryds)

- Den er meget større ☐
- Den er lidt større ☐
- Den er hverken større eller mindre ☐
- Den er lidt mindre ☐
- Den er meget mindre ☐
- Ved ikke ☐

<Hvis respondenterne i Q1 svarer 'Jeg modtager dagpenge', 'Jeg er på anden offentlig forsørgelse' eller 'Andet', og hvis respondenterne i Q9 ikke svarer 'Nej, jeg har ikke deltaget i kurser eller uddannelse som ledig' eller 'Ved ikke'.

- 15.** Tænk tilbage på tidspunktet før du begyndte på dit sidste kursus eller uddannelse, på en skala fra 1 til 5, hvor interesseret var du dengang for at gå i gang med følgende typer af afklarings-, uddannelses- og kursusforløb? (5 er ensbetydende med meget interesseret, og 1 er ensbetydende med slet ikke interesseret).

	5 – Meget interesseret	4	3	2	1 – Slet ikke interesseret	Ved ikke
Afklaring af dine kompetencer og uddannelsesmuligheder (fx realkompetencevurdering (RKV), individuel kompetencevurdering (IKV))	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Korte kursusforløb (fx AMU-kurser)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
En erhvervsuddannelse (med henblik på at blive faglært)	☐	☐	☐	☐	☐	☐

En videregående uddannelse	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Læse-, skrive- eller regnekurser (FVU)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ordblindetest og ordblindkurser (OVU)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Danskkurser	☐	☐	☐	☐	☐	☐

<Hvis respondenterne i Q1 svarer 'Jeg modtager dagpenge', 'Jeg er på anden offentlig forsørgelse' eller 'Andet', og hvis respondenterne i Q9 ikke svarer 'Nej, jeg har ikke deltaget i kurser eller uddannelse som ledig' eller 'Ved ikke'>.

- 16.** Hvis du tænker tilbage på tiden, hvor du lige var blevet ledig. Var din interesse for at gå i gang med afklarings-, uddannelses- og kursusforløb da større eller mindre end tidspunktet før du begyndte på dit sidste kursus eller uddannelse?

(Sæt kun ét kryds)

- Den er meget større ☐
- Den er lidt større ☐
- Den er hverken større eller mindre ☐
- Den er lidt mindre ☐
- Den er meget mindre ☐
- Ved ikke ☐

<Hvis respondenterne i Q1 svarer 'Jeg er i job', 'Jeg er på SU' eller 'Jeg er voksenlærling'>

- 17.** Tænk tilbage på da du var på dagpenge, på en skala fra 1 til 5, hvor interesseret var du dengang for at gå i gang med følgende typer af afklarings-, uddannelses- og kursusforløb? (5 er ensbetydende med meget interesseret, og 1 er ensbetydende med slet ikke interesseret).

	5 – Meget interesseret	4	3	2	1 – Slet ikke interesseret	Ved ikke
Afklaring af dine kompetencer og uddannelsesmuligheder (fx realkompetencevurdering (RKV), individuel kompetencevurdering (IKV))	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Korte kursusforløb (fx AMU-kurser)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
En erhvervsuddannelse (med henblik på at blive faglært)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
En videregående uddannelse	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Læse-, skrive- eller regnekurser (FVU)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ordblindetest og ordblindkurser (OVU)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Danskkurser	☐	☐	☐	☐	☐	☐

<Hvis respondenterne i Q1 svarer 'Jeg er i job', 'Jeg er på SU' eller 'Jeg er voksenlærling'>

- 18.** Hvis du tænker tilbage på tiden, hvor du lige var blevet ledig. Var din interesse for at gå i gang med afklarings-, uddannelses- og kursusforløb da større eller mindre end midtvejs i din sidste ledighedsperiode?

(Sæt kun ét kryds)

Den er meget større	☐
Den er lidt større	☐
Den er hverken større eller mindre.....	☐
Den er lidt mindre	☐
Den er meget mindre	☐
Ved ikke.....	☐

Motivationsorienteringer

De næste spørgsmål handler om dine tanker om uddannelse.

- 19.** Hvor enig eller uenig er du i de følgende udsagn om uddannelse?

	Helt enig	Overvejende enig	Hverken enig eller uenig	Overvejende uenig	Helt uenig	Ved ikke
Uddannelse vil ikke aktuelt forbedre mine jobmuligheder	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Uddannelse forbedrer mine chancer for at blive i et job i længere tid	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Uddannelse øger mine chancer for at få en højere løn	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Uddannelse gør det lettere for mig at skifte til branche eller til et andet arbejdsområde	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg føler, det er for sent i mit arbejdsliv at gå i gang med en uddannelse	☐	☐	☐	☐	☐	☐

<Hvis respondenterne i Q1 svarer 'Jeg modtager dagpenge', 'Jeg er på anden offentlig forsørgelse', 'Jeg er voksenlærling' 'Jeg er på SU' eller 'Andet'>

20. Hvor enig eller uenig er du i de følgende udsagn om uddannelse?

	Helt enig	Overvejende enig	Hverken enig eller uenig	Overvejende uenig	Helt uenig	Ved ikke
Jeg har brug for uddannelse for at være attraktiv for en arbejdsgiver	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg har brug for uddannelse for at være sikker på at have et job i fremtiden	☐	☐	☐	☐	☐	☐

<Hvis respondenterne i Q1 svarer 'Jeg er i job' >

21. Tænk tilbage på da du var på dagpenge, hvor enig eller uenig var du da i de følgende udsagn om uddannelse?

	Helt enig	Overvejende enig	Hverken enig eller uenig	Overvejende uenig	Helt uenig	Ved ikke
Jeg havde brug for uddannelse for at være attraktiv for en arbejdsgiver	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg havde brug for uddannelse for at være sikker på at have et job i fremtiden	☐	☐	☐	☐	☐	☐

<Hvis respondenterne i Q1 svarer 'Jeg modtager dagpenge', 'Jeg er på anden offentlig forsørgelse', 'Jeg er voksenlærling' 'Jeg er på SU' eller 'Andet'>

22. Er du blevet opfordret af andre til at tage kurser eller uddannelse?

	Helt enig	Overvejende enig	Hverken enig eller uenig	Overvejende uenig	Helt uenig	Ved ikke
Mine tidligere arbejdsgivere og kollegaer har opfordret mig til at tage mere uddannelse	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Min familie og mine venner har opfordret mig til at tage mere uddannelse	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jobcenteret eller a-kassen har opfordret mig til at tage mere uddannelse	☐	☐	☐	☐	☐	☐

<Hvis respondenterne i Q1 svarer 'Jeg er i job' >

23. Tænk tilbage på da du var på dagpenge, blev du dengang opfordret af andre til at tage kurser eller uddannelse?

	Helt enig	Overvejende enig	Hverken enig eller uenig	Overvejende uenig	Helt uenig	Ved ikke
Mine tidligere arbejdsgivere og kollegaer opfordrede mig til at tage mere uddannelse	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Min familie og mine venner opfordrede mig til at tage mere uddannelse	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jobcenteret eller a-kassen opfordrede mig til at tage mere uddannelse	☐	☐	☐	☐	☐	☐

24. Hvor enig eller uenig er du i de følgende udsagn om betydningen af de andre elever, der er på et uddannelsessted?

	Helt enig	Overvejende enig	Hverken enig eller uenig	Overvejende uenig	Helt uenig	Ved ikke
Jeg vil kun tage en uddannelse, hvis der også er personer på min egen alder på uddannelsen	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Det vil være vigtigt for mig, at jeg bliver en del af et fællesskab på uddannelsen	☐	☐	☐	☐	☐	☐

25. Forestil dig at du skulle begynde på uddannelse, hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn om egne evner og faglige krav i forbindelse med uddannelse?

	Helt enig	Overvejende enig	Hverken enig eller uenig	Overvejende uenig	Helt uenig	Ved ikke
Jeg er sikker på, at jeg kan lære det, der undervises i på en uddannelse	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg er sikker på, at jeg kan få bedre karakterer end de fleste andre deltagere på en uddannelse	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg er <u>ikke</u> sikker på, at jeg kan gennemføre en uddannelse	☐	☐	☐	☐	☐	☐

<Hvis respondenterne i Q9 svarer 'Nej, jeg har ikke deltaget i kurser eller uddannelse som ledig' eller 'Ved ikke'>

26. Hvor enig eller uenig er du i disse udsagn om, hvad der ville være vigtigt for dig, hvis du skulle overveje at tage en uddannelse?

	Helt enig	Overvejende enig	Hverken enig eller uenig	Overvejende uenig	Helt uenig	Ved ikke
--	-----------	------------------	--------------------------	-------------------	------------	----------

Det skal være helt klart for mig, hvilke jobfunktioner og arbejdsopgaver uddannelsen giver mig adgang til	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg skal undervejs i uddannelsen have mulighed for at afprøve det, jeg har lært i praksis	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Der skal være en ligelig fordeling mellem praktiske opgaver og mere boglige opgaver	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Undervejs i uddannelsen skal jeg kunne komme i kontakt med virksomheder, som jeg bagefter kan søge job hos	☐	☐	☐	☐	☐	☐

<Hvis respondenterne i Q9 ikke svarer 'Nej, jeg har ikke deltaget i kurser eller uddannelse som ledig' eller 'Ved ikke'>

27. Tænk tilbage på tidspunktet før du startede på dit sidste uddannelses- eller kursusforløb, hvor enig eller uenig er du i disse udsagn om, hvad der er vigtigt?

	Helt enig	Overvejende enig	Hverken enig eller uenig	Overvejende uenig	Helt uenig	Ved ikke
Det skal være helt klart, hvilke jobfunktioner og arbejdsopgaver uddannelsen giver mig adgang til	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Der skal undervejs i uddannelsen være mulighed for at afprøve det, man har lært i praksis	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Der skal være en ligelig fordeling mellem praktiske opgaver og mere boglige opgaver	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Undervejs i uddannelsen skal man kunne komme i kontakt med virksomheder, som man bagefter kan søge job hos	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Oplevede barrierer

Nu vil vi gerne stille dig nogle spørgsmål, om dine praktiske muligheder for at tage uddannelse

<Hvis respondenterne i Q1 svarer 'Jeg modtager dagpenge', 'Jeg er på anden offentlig forsørgelse', 'Jeg er voksenlærling', 'Jeg er på SU' eller 'Andet'>

28. Tror du, at du vil have råd til at gå i gang med en uddannelse, hvis din indkomst under uddannelsen var på..

	Ja, det vil jeg have råd til i en længere periode (6 måneder eller mere)	Ja, det vil jeg have råd til i en kortere periode (under 6 måneder)	Nej, jeg skal i job hurtigst muligt	Ved ikke
SU-niveau	☐	☐	☐	☐
80 % af dagpengesatsen	☐	☐	☐	☐
100 % af dagpengesatsen	☐	☐	☐	☐

<Hvis respondenterne i Q1 svarer 'Jeg er i job'>

29. Tror du, at du vil have råd til at gå i gang med en uddannelse, hvis din indkomst under uddannelsen var på..

	Ja, det vil jeg have råd til i en længere periode (6 måneder eller mere)	Ja, det vil jeg have råd til i en kortere periode (under 6 måneder)	Nej, jeg har kun råd til at være i job	Ved ikke
SU-niveau	☐	☐	☐	☐
80 % af dagpengesatsen	☐	☐	☐	☐
100 % af dagpengesatsen	☐	☐	☐	☐

30. Hvor lang transporttid til en uddannelsesinstitution vil du være parat til at have, hvis du skulle gå i gang med en uddannelse?

(Sæt kun ét kryds)

- Under 15 min ☐
- Mellem 15 og 30 min ☐
- Mellem 30 og 60 min ☐
- Mellem 60 og 90 min ☐
- 90 min eller mere..... ☐
- Ved ikke..... ☐

- 31.** Hvor enig eller uenig er du i, at daglige familieforpligtelser (fx aflevering og hentning af børn i institution og fritidsaktiviteter, pasning af syge forældre eller lignende) vil gøre det svært for dig at tage en uddannelse?

(Sæt kun ét kryds)

Helt enig	☐
Overvejende enig	☐
Hverken enig eller uenig	☐
Overvejende uenig	☐
Helt uenig	☐
Ved ikke	☐

- 32.** Har du svært ved at læse og stave? Har du fx svært ved at læse en kort artikel i en avis eller skrive et brev”.

(Sæt kun ét kryds)

I høj grad	☐
I nogen grad	☐
I mindre grad	☐
Slet ikke	☐
Ved ikke	☐

- 33.** Har du svært ved at regne? Har du fx svært ved at overskue priserne eller trække rabat fra, når du køber ind”.

(Sæt kun ét kryds)

I høj grad	☐
I nogen grad	☐
I mindre grad	☐
Slet ikke	☐
Ved ikke	☐

<Hvis respondenterne i Q32 eller i Q33 svarer 'I høj grad', 'I nogen grad' eller 'I mindre grad'>

- 34.** Vurderer du, at dine læse-, stave- eller regnefærdigheder gør det svært for dig at tage uddannelse?

(Sæt kun ét kryds)

I høj grad	☐
I nogen grad	☐

- I mindre grad ☐
- Slet ikke ☐
- Ved ikke ☐

Samtaler under ledighed og viden om muligheder

De næste spørgsmål handler om din dialog med jobcenteret og a-kassen om uddannelse

<Hvis respondenterne i Q1 svarer 'Jeg modtager dagpenge', 'Jeg er på anden offentlig forsørgelse' eller 'Andet'>

- 35.** Har du undervejs i dit ledighedsforløb drøftet dine muligheder for uddannelse med dit jobcenter eller a-kasse?

(Sæt kun ét kryds)

- Ja, flere gange ☐
- Ja, en enkel gang ☐
- Nej ☐
- Ved ikke ☐

<Hvis respondenterne i Q1 svarer 'Jeg er i job', 'Jeg er på SU' eller 'Jeg er voksenlærling'>

- 36.** Tænk tilbage til da du var på dagpenge, drøftede du dengang dine muligheder for uddannelse med dit jobcenter eller a-kasse?

(Sæt kun ét kryds)

- Ja, flere gange ☐
- Ja, en enkel gang ☐
- Nej ☐
- Ved ikke ☐

<Hvis respondenterne i Q1 svarer 'Jeg modtager dagpenge', 'Jeg er på anden offentlig forsørgelse' eller 'Andet'>

- 37.** I hvilken grad har de samtaler, du har haft med dit jobcenter og din a-kasse givet dig større lyst til uddannelse?

(Sæt kun ét kryds)

- I høj grad ☐
- I nogen grad ☐
- I mindre grad ☐
- Slet ikke ☐
- Ved ikke ☐

<Hvis respondenterne i Q1 svarer 'Jeg er i job', 'Jeg er på SU' eller 'Jeg er voksenlærling'>

- 38.** I hvilken grad gav de samtaler, du havde med dit jobcenter og din a-kasse dig større lyst til uddannelse?

(Sæt kun ét kryds)

I høj grad	☐
I nogen grad	☐
I mindre grad	☐
Slet ikke	☐
Ved ikke	☐

<Hvis respondenterne i Q10 ikke svarer 'Ved ikke' eller 'Nej, jeg har ikke deltaget i sådanne aktiviteter'>

- 39.** Du har tidligere svaret, at du har deltaget i <Q10 svar indsættes>. I hvilken grad har det givet dig større lyst til uddannelse?

(Sæt kun ét kryds)

I høj grad	☐
I nogen grad	☐
I mindre grad	☐
Slet ikke	☐
Ved ikke	☐

Afslutning

Til sidst vil vi spørge til din erfaring med uddannelse, din vurdering af dit helbred og din husstands økonomi.

- 40.** Hvordan vil du samlet set beskrive dine erfaringer med at gå i skole og uddanne dig?

(Sæt kun ét kryds)

Meget gode	☐
Overvejende gode	☐
Hverken gode eller dårlige	☐
Overvejende dårlige	☐
Meget dårlige	☐
Ved ikke	☐

- 41.** Hvordan synes du dit helbred er alt i alt?

(Sæt kun ét kryds)

Fremragende.....	☐
Vældig godt.....	☐
Godt.....	☐
Mindre godt.....	☐
Dårligt.....	☐
Ved ikke.....	☐

<Hvis respondenterne i Q1 svarer 'Jeg modtager dagpenge', 'Jeg er på anden offentlig forsørgelse', 'Jeg er voksenlærling' 'Jeg er på SU' eller 'Andet'>

42. Hvor tryk eller utryk vil du overordnet betragte den nuværende økonomiske situation i din husstand?

(Sæt kun ét kryds)

Meget tryk.....	☐
Tryk.....	☐
Hverken tryk eller utryk.....	☐
Utryk.....	☐
Meget utryk.....	☐
Ved ikke.....	☐

<Hvis respondenterne i Q1 svarer 'Jeg er i job'>

43. Tænk tilbage på da du var på dagpenge, hvor tryk eller utryk vil du overordnet betragte den daværende økonomiske situation i din husstand?

(Sæt kun ét kryds)

Meget tryk.....	☐
Tryk.....	☐
Hverken tryk eller utryk.....	☐
Utryk.....	☐
Meget utryk.....	☐
Ved ikke.....	☐

<Hvis respondenterne i Q1 svarer 'Jeg modtager dagpenge', 'Jeg er på anden offentlig forsørgelse' eller 'Andet'>

44. Hvor lang tid forventer du, at der går før du har fundet et job?

(Sæt kun ét kryds)

Inden for 1 måned.....	☐
Mellem 1 til 3 måneder	☐
Mellem 4 til 6 måneder	☐
Mellem 7 til 12 måneder	☐
Over 12 måneder	☐
Jeg tror ikke, jeg får et nyt job.....	☐
Ved ikke.....	☐

45. Må vi kontakte dig med henblik på et uddybende telefon-interview omkring din motivation og erfaring med kurser og uddannelse under ledighed?

Interviewet vil varer omkring 20 minutter.

(Sæt kun ét kryds)

Ja, jeg vil gerne deltage i et uddybende interview	☐
Nej.....	☐

Tak for at du tog dig tid til at deltage i denne undersøgelse!

DISCUS

Nørregade
8000 Aarhus C , Denmark
T: +45 7020 2229
E: discus@discus.dk
www.discus.dk

EPINION AARHUS

Hack Kampmanns Plads 1-3
8000 Aarhus C , Denmark
T: +45 87 30 95 00
E: aarhus@epinion.dk
www.epinionglobal.com